

308637 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2. } చెన్న పట్టణము 1916 సం॥ జనవరి నెల 12 వ తేది బుధవారము } NO 242
సంపుటము. ౨. } రా. క. స. నా. మ. స. వ. త. ప. పు. వ్య. మా. స. శు. ద్ధ. స. ప్ర. మి. 2. } సంచిక ౨౪౨

THE DAWN OF HOPE

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.)

AMRUTANJAN

(REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT
ANNAS
EIGHT ONLY.
of
All dealers in
Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

ముద్దులొలికడి మోహనాంగి సాందర్భము, లావణ్యము, ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖించబడినది. జనవరి నెల ౩1 వ తేది తా. పు. నా. స. వ. త. ప. పు. వ్య. మా. స. శు. ద్ధ. స. ప్ర. మి. 2. క్యాలండరు విడుదల చేయబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అగ్రాచీటిని పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో మా. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బీతో మా. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి మా. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పాడి

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

మోహనీ తైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

109 ఫేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

6 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ యుద్ధమునకు క్యాలండరు కొద్ది ప్రతులు మాదిరింపబడుచున్నది దరఖాస్తులను తెలుపు కే పంపుకొనిన యాధాభంగము గలది.

వనోపధి సారసవరిల్లా

ఇది వనోపధి సారసవరిల్లా శత్రువులను మరయు సకల చర్మరొగములను బాగు చేయును. కీళ్లబొట్టు సారసవరిల్లా శత్రువులను, రక్తచిర్రులను, గరిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన నయముగును. ఇది చర్మమునకు కాంతిని కలిగించును. వాడెంతో తులక తృప్తినిగలిగించును. శత్రువులను కృత్రిమమును, దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసాముందును వాడిన తోడనే శరీరమున నొకవిధమైన మృదువు కలుగుచున్నది. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా మా. 1-4-0.

మృకుమందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రొగములను కుదుర్చును. భారతమునకు (త్రాగు లకు మందు) నాగల్లి తైలము వైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలసి నెలలలోపులకు పరిపూర్ణమును 5-0-0.

ప్రాప్తి:—

సావంత్, గజర, సనకపాడి, నం. ౨, బొంబాయి.

Proprietor

S. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Fanaswadi

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్. గోలునుతో సహా ధర రు. 3-0-0 ప్రోస్టేజి 0-4-0 దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము దయముగా మా కంపెనీ పేరు ఎట్టనిశితాతో ముద్రింపబడియుండును. ఇది చూడటం కంటే మేలైనదిగాను, దట్ట ప్రూఫ్ అను గాను దోచునుగలిగి మొదలుపనులకు దగియుండును. టైమర్ లో భాగమున గ్యారంటీ దిటి అతికించుచుండును. సీనుండి మా కై తయారచేయబడినది. కాన నెలకు యొద్దను జిక్కుదు. ఒకరొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో రక్తకర నెలనుంచుచును. చాలకాలము కనిపేయునట్టి, కట్టు ధరగల గడియార మిది యొకటియే యని యనుభవించున తెలియును. ఇదిరకల కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతా పత్రముల నందియున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున ననేకులు కొని సంతసింపిరనిన, తెలుసుటలెందుకు! సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుభాష్య నెం187, ప్రవాహ.

కాటోల్ పాడరు.

స్థూల, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మాన్పు గుక్రిముల బట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టిక్ 1-కి అ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

రోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, సారదోలును 240 కణ్ణుల పెట్టె 1-కి అ 12

మీరసారవర్షములకు చీమలును వడకటిండ్లయందు కణ్ణులకు వాడును, పుస్తక పేజీలను చిమటలనుండి కాపాడును

సోలువంజెట్టు:—టి. హర అందుకో, 1-11, ప్రింగిరప్పస్రీటు, జార్జి టౌన్, మదరాస్.

వెల స్వల్పము! గుణవర్ధితు!!

అమృతాంజనము

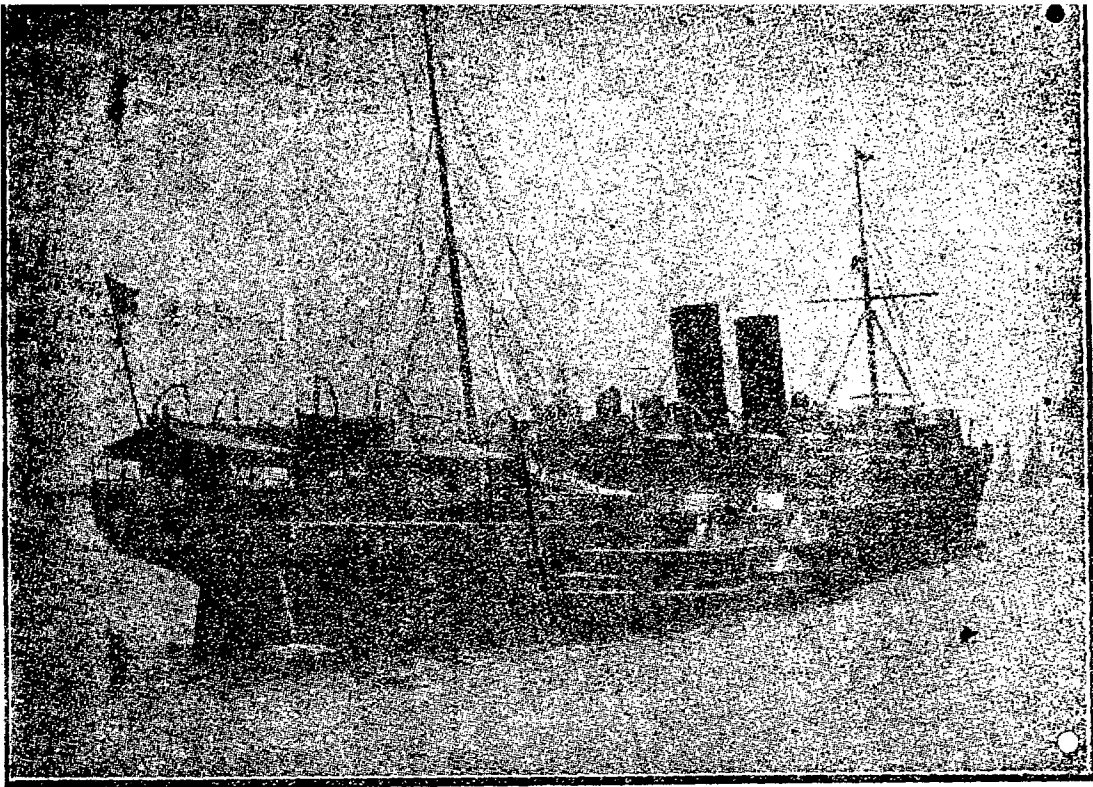
అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పులనున్నను, వాయువుబొట్ల పొగొట్టున శర్వపునొప్పుల బారదోలును. పొట్లబొగొట్టును నువాసన గలిగి యుండును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. ప్రతిఇంట నుండదగిన చవుకయైన వైద్యసహాయము. అమృతాంజనం డిపో, 6 తంబు శెట్టివీధి మద్రాసు.

ನ್ಯಾಯವಾದಿ.

మొదటి పేజీలు: మొదటి పేజీలు, మూల, 29, మొదటి పేజీలు,

ఆస్ట్రేలియావారి జలాంతర్గామిచే ముంచివేయబడిన శ్రీవిద్యనౌక.

రమేశబాబుభాగ్యవతి కలకత్తానగరవాసు లిదివరకే వినియుండిరి గావున వారివచనముతో రమేశుడు కలకత్తా నివాసమున కదిర కాలములోనే ఆలచాటుపడిపోయెను. రమేశుడు కలకత్తాను వెళ్లుటకు కారణము లేకపోలేదు. గాత్రపు రము గొప్పనగరము కాకపోవుటచే నాతని భావములకు పరి పూర్ణావకాశము లేకుండెను. కలకత్తానంటి మహానగరమున, సామాన్యమానవులకు నయితము సాంఘికభావ్యతరము లంతగ నుండవు. అట్టిది రమేశునికంటేమేటివ్యాపారాలకు నేర్పచ్చా నువర్తనముతో మెట్టుండగలదు? రమేశునిదయలోగల కలకత్తాయందు విడిచింది, ఆతనియందు నింతవరకును దాగి యుండిన, విజాతీయలక్షణములు తలయెత్త వారంభించెను. ఆతనికి దొరలతో నేర్పాట్రుము వృద్ధియగుచున్న కొల దిని, జేకీయలం దానికి యాదరణమును, జేకీయల యాద రణ మాత్రమయియును తగ్గుచుంచెను. కలకత్తానువచ్చిన ఆరు మాసములకే రమేశబాబు, బీదను చావులోని తన గృహమును మార్చి, అంగ్లావాస నిలయమని చెప్పదగు ధర్మశాలా, ఎప్పు డేను ప్రాంతముల జేమరూఢ్యములతో మేడను అద్దెకుపు చుకొని యందు వాసము చేయుచుండెను. దొరలకు ముందుగ రమేశుడు దొకటిరెండు విందులకు, చేసేయుండుటచే ప్రతివిం దునకు నాతని వారాహ్వానించుచుండిరి. రమేశుడు “కాస్మా పాలిటను” క్లబ్బుగా నభ్యుదై ఆంగ్లో ఇండియనులతో సరి నమానముగ మెలగుచుండెను. జేకీయల మనోభావములం దాతడు తూర్పుభావముతో నుండునని, వ్యాధియొకటి వర్తనమునం దొకరిద్దరు వ్యాధివాదులు గురుగునూగుచుండగా రమేశుడు వినినను, వారిమాటలను నెడచెనినెట్టి, దొరలతో ధారాళ ముగ కలిసి మెలసియుండి, పూర్వమువలె తన సోదరులమా టనే తలవెట్టుటలేదు. “కాస్మా పాలిటను” క్లబ్బు సాంకత్వరీ కొత్తము నామగైదు దినములుండెను. తనకు కొత్త “నూటు” ను కుట్టించవలసినదని “వైటుజే లెయిడ్గా” కంపెనీవారికి ఆర్డ రిచ్చి ముందుగ నూరు రూపాయలను బజానాపంపెను. రమేశు డు సంభోషాత్మాచారులకు మితిమీరలు లేవు.

IV

రమేశుడు దొక సాయంకాలమున కొద్దరుండి వచ్చి, క్లబ్బుగా బంతుల నాడుచుండగా, తెలిగ్రాపు బంలెకు తిరిగివచ్చున దెచ్చియిచ్చెను. రమేశు డాడుతనముతో తిరిగి వచ్చున చదువుకొని, సాంగముగ నాడుచుని మిత్రులెంత బల వంత పెట్టినను, వారికి నేదో సమాధానముచెప్పి, బండిమీద ఇంటికివెలిసిపోయి, రాత్రిమెయిలులో గాత్రపుము వెళ్లు టకు, ప్రయాణ సన్నాహములను చేయుచు, నేరకున కుత్తి రుచిచ్చి, రైలులో మొదటితరగతి స్థానమున ప్రత్యేకముగ నుండు యేర్పాటు చేయుటకై గుమాస్తాను రైలునే యధికా రులంద్రకు పంపి తాను భుజించి, ప్రేమకును వెళ్లెను. రమేశుడు మరునాడు స్వగృహములో నుండెను.

రాత్రి పదికొండుగంటలు దాటుచుండెను. జన సంతో ధముకు, నామాలపల్లె ప్రకాంతముగ నుండెను. వ్యాధిపీడితు లకు నొకరిద్దరి ఆర్తనాదములప్పు అలుపుడే లేకుండెను. వల్లె నువదలి రైలు రెనరును లేచిపోయియుండలేదు. అంతకు

పూర్వము ప్రదివినములనుండి మాలవల్లెలో కలరాదేవత ప్రతే శించి, చిచ్చి పెద్దలు, శ్రీపురుషులను భేదములేకుండ, ఆలాల గోపాలమును తన బొట్టను పెట్టుకొనుచుండెను. రమేశబాబు రయుకు ఇంటియందు భార్య వృత్తిపొందెను. పెద్దకుమారుడు చనిపోయెను. రెండవకుమారుడును, మూడవకుమారుడు, కలరా తిగిలి బాధపడుచుండిరి. పెద్దకుమారులై ఆత్మచారి ఇంటియం దుండెను. నాల్గవ కుమారునకు రివల్వరులకుంటే ఎక్కువ వయస్సుండెను. శ్రీలిద్దరు ఆయిదారు సంవత్సరములకు లో తుగ నుండెను. పండ్రెండు గంటలకు, రెండవ మూడవ కుమా రులుకూడ చనిపోయిరి. చంటిపిల్లలు తల్లి కేవలమీద పడి యెద్దసాగిరి. మాలవాడు తన యాకస్థకు తలచుకొని నోరెరు గని పసిపిల్లగతికి చింతిల్లుచుండెను. కాని రమేశబాబు తన క్రతిజ్ఞుడు నెరవేర్చక మానడకు వైర్యముతో, పిల్లలను కేవల దగ్గరనుండి తీసి వారిని కొనించుకొని దుఃఖింత వారంభించెను. దుఃఖి మతిశయించుచున్న కొలదిని ఆతని హృదయ మునం దనివ్వచేయుమైన పరిత్రాభావ ముదయించి జెటునే దవులనుండి తన యజమానితోట భావకమునకు వచ్చి ఒక సారిమాది పోవుటకు బయలుదేరి సుమారుదారును పోవునప్పు టికి కాల్లు వణికి నేల నతికిలబడినెను. ఆహ! ప్రభుభక్తి ప్రా కాశసాన సహాయమునైన నరకుచే కుడుకదా! రమేశబాబు రయుకు స్వప్రభువునోట బడిపోయెను. మరునాడు రమేశుడు మాలవల్లె నవిపాపమునకున్న సంగతులను విచారించి వెదలి పోయెను. మాలవానిపిల్లలగతి యేమైనది? మాలవానిపిల్లలకు చదువు సంధ్యలు చెప్పించి జన్మసార్థకము చేసికొనిపోనని సంతోషముగ మాలవానితో చేసిన ప్రితిజ్ఞను రమేశబాబుత లానే మరచిపోయెనా? రమేశునకు న్యాయక మెక్కువ. కల కత్తానుండివచ్చి రెండుమాస రోజులుయందున సామాన్య పట్టుణమును గాత్రపు పరిస్థితు లంతగా గిట్టుటలేదు. రేపు క్లబ్బు సాంకత్వరీకొత్తనమరియు వెంటనే బయలుదేరి రావల సినదనియు కాన్యదర్శి తిరిగివచ్చునంతగా ఆతడు పడిపోయి నట్లు కలకత్తా వెళ్లిపోయెను.

V

రమేశుడు కృతఘ్నుడును ఆత్మకంచకుడు నని మేమా తని నిందింకజాలము. మన మితరులనిందింప బలలేదు. ఈవిధాల పృథ్వీరంగమున మనము సర్వదా దుఃఖమునే గాంచుచుం డుము. ఎందరో ఆత్మలు నిలపించుచుండురు. ఎందరో దీను లిత రుల సాహాయ్య ముపేక్షించుచుండురు. వారి నందరికి సహాయముచేయుట కొక కష్టకైకి సాధ్యముకాకపోవచ్చును. అయి నను మానవజన్మ మెత్తినందునకు ఒక దీనుని కైవసు సాహాయ్య ముచేసి వారిదుఃఖమును నివారించగలిగితిమేని మనజన్మములు సార్థకమగును—ఆర్యమిత్ర.

అంజనేయ దాసాశ్రమము.— రెజి వాడ పురమున కాత్మాకు తాడేవల్లికి లోపు రోడ్డు పక్క గాను, మామ కొండల నడుమ; విశాల పరీకాంత పరీ కేళ మున, “అంజనేయ దా సా శ్రమము” నిర్మించబడు చున్నది. అంజే యార్జుక కై చికిత్సాలయమును అనాధకరణాలయమును మొదలగు ప్రితిజ్ఞావనలు కలదునున్నవి.

శ్రీవిద్య

శ్రీ ద్యాభివృద్ధినిగురించి బాంబాయిలోనుండు శ్రీ సమాజమువారు గతన్నర జనరలు గానికి విజ్ఞానము పంపు టకు శీర్షానిచ్చిరి. పత్రికలలో ప్రచురింపబడినది. చెన్న పురిరాజధానిలోనుండు శ్రీ సమాజమువారు గత సహి త మొక విజ్ఞానము పంపుట ఆకస్మాదమున కలంబుచున్నాను. బాంబాయిశ్రీలు పంపి చహోవు విజ్ఞానమునంటిని చెన్న పురి రాజధానిలోనుండు శ్రీ సమాజములవారు గతన్నర జనరలు గానికి పంపించి చరియొక విజ్ఞానము మన రాజధాని గవర్నరు గానికి పంపుట ఆకస్మాదకమున కలంబుచున్నాను. ప్రస్తుతపు ప్రభుత్వమువారు ఖచ్చిత ఆలోచించి తన సలహాలు పంపించుట. విశేషధనము ఖచ్చిత సలహాలు మొంతముగ్రహణ జరగ నేరవు. ప్రస్తుతపు శ్రీ ద్యాభివృద్ధి కలయు సామాన్య మాన్యులు చేయవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించవలెను. ఇండియా గవర్నరు మెంటువారు 1918 నవంబరున శ్రీ ద్యాభి వృద్ధి గురించి ప్రాసీద సలహాలు అయిదు బిగి మున్నయెడల శ్రీ ద్యాభివృద్ధి పొందియుండును. కాని గురించి ప్రజలు గాని, గవర్నరు మెంటువారు గాని ఆలోచించలేదు. బాంబాయిలో జరిగిన సంఘసంస్కరణ సభాభ్యుదయకు ప్రాప్తెతరు కా ర్యే గారు శ్రీ వి ద్యా భి వృద్ధి ని గు రిం చి అ ను భ వ ము మీ ద చెప్పిన సలహాలు కాగా ఆలోచించినయెడల నీక్రింద వివరించిన మార్పులు చేయవలసిన దని ప్రభుత్వమువారికోరుట ఆకస్మాదకమున కలంబుచున్నా ను. కా ర్యే గారు చెప్పిన సలహాల ప్రకారము జరుపుటకు విశేష ధనము కావలెను. ఇటువంటి కార్యములకు మనకాదు లోక నక్ష్యము ధనికులుగాని, విద్యాధికులు గాని, మహారాజులుగాని, రాజులుగాని, మహారాజులుగాని, రాజులుగాని విరివిగా నహాయముచేతురని నమ్ముటకు వీలులేదు. కనుక క్రిందవివరించిన సవరణలు చేయవలసినదని మన రాజధాని గవర్నరు గానికి వెంటనే శ్రీలు పురుషులు నొక విజ్ఞాన సుంపకలంబులకు వివరణ మగ ప్రార్థించుచున్నాను. కా ర్యే గారు చెప్పినట్లు మనకాది ఉదాసీనముచేతనే శ్రీవిద్య వృద్ధిపొందలేదు. ఇంతటిండి యయినను మనము క్రద్ధవహించవలెను. ప్రతిజ్ఞా మాఖ్యుకట్ట గుమలొనుండు బాలికా పాఠశాలలలోనుండు కుమ. ప్రభుడు ద్వితీయ తరగతులు తీసికేసి ఆవృత్తియనిపిపాలిటీవారి వయ తరగతులుగల బాలికాపాఠశాలలు స్థాపించవనియు లేదా బాలురపాఠశాలలో వారి చేతులొనుండు ఆస్థలనుండి జేతభావముల వదులుచెప్ప ఉన్నత బాలికాపాఠశాల స్థా పించవనియు, బాలికాపాఠశాలలో చదువుచెప్పటకు ఉన్నత విద్యకుల శ్రీ కే కు ను ఆ త్వర కష్ట క ము ను త చే ర ఆం ధ్ర) జే కే ము లో కొక సెక్షనునుకొను స్థాపించి కనీసము రు 10 లా చేర ము లిచ్చి కొంత కాలము చదివించివారిని ప్రెయింగు పాఠశాలకు పంపించవలసినద నియు, అట్టిపాఠశాల స్థాపించుటకు వీలులేనియెడల విశాఖ పట్టణములోనుండు శ్రీల ఉన్నతపాఠశాలలో నొక తరగతి పెట్టించవలసినదని ప్రార్థించవలెను. ఆంధ్రదేశములో శ్రీలు గోర్కులోదగిన పరీక్షసమయము నేర్పుటకు పాఠశాల లేకపోవు టచేరి హిందూశ్రీలు, విరంతువులు పరీక్షవనము నేర్పు లోలేకుండ యున్నాను. కాబట్టి విశాఖపట్టణములోనుండు శ్రీల ఉన్నత పాఠశాలలో పరీక్షకు పరీక్షలో గెలుపొందిన శ్రీ కే కు నుగ్రాంధ్రకు విముముకవలసినదని ప్రార్థించవలెను. జిల్లాముఖ్యపట్టణములలోనుండు గవర్నరు మెంటు బాలికాపాఠ శాలలో క్రింది తరగతులు తీసికేసినందుకలన మిగిలినవలెనో శ్రీ కే కు నులకు జీతములు వృద్ధి చేసి ఆపాఠశాలలు తెరుగు లోషము విద్యచెప్పు ఉన్నతపాఠశాలగా నంగీకరించవలెనని యు ప్రార్థించవలెను వైన వివరించిన మార్పులను విశేష ధనము ఆకస్మాదములేదు కాబట్టి ప్రభుత్వమువారు ముఖ్యముగ వై మాన్యుల చేయవచ్చునని తలంచెదను. — ఒకవిలేఖకుడు

మెకానికల్ ఇంజనీయరు కావలెను

కళాశాలయందు మెకానికల్ ఇంజనీయరుంగు నేర్పుచుకును, వచ్చు-మాప్ పనులను జూచుటకును ఒక మెకానికల్ యింజనీయరు కావలెను. తమ యొక్క యోగ్యతలను తెలియపర్చుచు ప్రోఫెసి పాలుకు దరఖాస్తును పంపవలెను.

ఆంధ్రజాతీయకళాశాల, మద్రాసు.

(ఒక చిత్రము.)

అంధవిద్యార్థులీ యునున మిట్టలు గా తానూ
 నానా వాని విద్యార్థి మహా సభలు జరుపుటై
 త్వం దు నీ యునునాడు అంధమాటలు ద్భూయ
 భాగ్యులు యునా, కింకరా యు స జేవా త్
 వెలిపెల్లగ న స్పంది గు లిడచున్నాను. అంధవిద్యార్థుల
 లా, ప్రేమ ప్రతి యాదన నీ ప త్త రభివ్రాసం. య
 నాని ప్రాంతం నమ స్కరింజ మో వై జెప్పి సంక
 తులనబడి తెలియగలదు.

ఏనుహసీయు దాంగీయభాషలో మరియొకప్రతికను
ప్రకటింప దలచికొనియున్నాడో. వీరిరువురును నేనువలకు
దాగియున్నాడో వానిని గనుకొనుట అంధప్రవిద్యార్థుల నిధియై
యున్నది. కనుకొని పిమ్మట వారికి దగు ప్రోత్సాహ మిచ్చి
మొదటి అంధప్రవిద్యార్థిపథ జనుగునప్పటి కైన నీవుహోద్యమ
ములను గావ్యరూపములుగ బరిణమింపజేయుట. ధగ్మము
లేనిహో శాంధ్రవిద్యార్థులంతను గజ్జముల పాలనొందవలసిన
వారగుదురు.

అన్నాలో భారతీ మలసభలో జనరలు మేగారు యాద్ర
మానుగూర్చి యిటుల సువస్వసించిరి. “జగ్మములు సరిహద్దు
శాక్తిమించి తిప్పు జేసియున్నాడు గాని ఇప్పుడు మిక్కిలుండలి
వారి సేనలు బలయుతములై యున్న వారిచేయి మీదై యున్న
ది. తూర్పురంగమన జిక్కుకొని పోలకులలో చొరబడి చాల
పట్టుములను పట్టుకొనిరి గాని రహస్యవారి సేనలలో శోకదాని
నైన శాకనము చేతుగలిగి యుండలేదు అవియన్నియు సరిల
నుగూర్చుచి జాగుగారు సేనాధిపత్యమును వహించిరి. వారు
జగ్మవిద్వంస మరల శాక్తిమించి కత్తువును తలపడు
చున్నది. రుషేనియాలో ఉత్తరమునను రహస్యవారి సేనలు
రహిత్యాహుళాగితములై యున్నవి. ఆస్ట్రీయ సేనల కన్న
ఇటలీ సేనలు బలవంతములగును గాని వారి
పుడు పోరుచున్న ప్రదేశము కొండలతో
నిండి యుండుటవలన వారికత ఆస్ట్రీయ వారి నోడింప
గలిగి యుండలేరు. స్వయూనేల శాకము కాలేము మాంటిసి
గోగ్లో 2 ట్తులనుండి స్వయూనేనికుటలన్నారు. పరాను
వారును మిత్రుండలివారును అట్టియూటికు మధ్యధరాసముద్ర
ములగుండ స్వయూవారి శాపారీపవర్ధములను ఆయుధ సా
మగ్రులను పంపుచున్నారు. జగ్మసేన వారు తమకు పెక్కు విజయ
ములు లభింపని చెప్పకొను చున్నది వారి సేనలు యూరోపు
ఖండమునందు సగముభాగమునందంతటను చెదరియున్నవి. కా
ననుకు విజయము కలుగుననుటపనుగిది నమేమియును లేదు.
సేనాబలమేగాక విజయముకలుగుట కింతటిబలగు శాకము
లు మరికొన్ని గలవు. కాననే జగ్మములు దారుణ కార్యము
లను చేయి శారంభించిరి. ఇటలీ, ఆగ్ల పరాను జేకముల
నాగును ఇతరులును ఆ దారుణములను సహింప జాలక
యుద్ధమును మానుకొందురని వారు తలపించిరి. ఆంగ్లసామ్రాజ్య
పాలు అనంత్య వీని గలిగియున్నారని జగ్మములు భ్రమపడిరి.

—(0)—

నక్కొడిపార్లుమెంటు }
రిఫ్యూ మందిరములు }
11 జనవరి 1916 }

జేముస్ ఆర్. కోట్సు,
వి ఎస్. సి, అపోస్టల్ ఎంప్లాయి
ఇన్. సి. థి,
ఇంజనీయరు.

ఆక్షు కావలెను.

ప్రసిద్ధులు. వి. హెచ్. టి., లెజిస్లాషన్

అంధుడు జనవరి 11. — ఎ. హనుమంతగారి క్రిందనున్న
భూములలోని ఆశ్చర్యమునకును శివయనునంతో మైత్రిగలిగి
యొందిరయి వాడు గారు వారి కిచ్చిన గురు సాను మొదల
రసయో లాభురాలియైనది గారు పొన్న మొట్టు పరివలన
నుండిరి.

విషయము క్రమము.

ఒకచిత్రకథ	2
శ్రీవిద్య	3
ఆంధ్రకళామండలి విద్యార్థులు	4
చెన్నకవిజ్ఞానమునకు సన్నిహితము	5
ప్రభుత్వము	
గ్రామ పంచాయతులు	6
విట్టు, స్థానికములు	7
వివాహము	
విద్యార్థులము	8-9
ఇంగ్లీషు తంత్రము	10 11-12
ప్రజాపాత్రాధిపతి, ప్రజాధిపతిల సంఘము	13
కీరవాణియము, సమీక్షామహర్ ఆల్ హాక్ గారు	14

చంద్రవత్తిక

1916-వ సం. జనవరి నెల 12 వ తేది

బుధవారము

గ్రామ పంచాయతులు.

II

మనదేశమున ననేక విషయములకునై పంచాయతులు ప్రతినిధిపదవి యున్నవి. ప్రభుత్వము వారు 1816 వ సంవత్సరము మొదలుగానే పంచాయతులను నుగిరించుట కావచ్చు చున్నది. సివిలు వ్యాజ్యములను వ్యాజ్యదారుల అనుమతి మీద, వ్యాజ్యపు మొత్త మొంత యయినను, విచారించు నధికారము గల పంచాయతులను అవసరమయిన యప్పుడు నియమించుటకు నొకయుత్తరువు అసంపన్నమున మంజూరయ్యెను. వ్యాజ్యదారుల యనుమతి కావలసి నచ్చటయు పంచాయతి తాత్కాలికముగా నేర్పడునది యగుటయు సంభవించుచున్న ఇట్టి పంచాయతుల కొరకు తగినచట్టమున్న దనుటనే ప్రజలు మరచి పోయినారు. ఆశాసనము ననుసరించి గ్రామములో ఘరానామనుష్యులు పంతువరుసన ఇట్టిపంచాయతులలో కనిపెయవలసి యందు రని విధింపబడి యున్నది. నిజముగా నీపంచాయతులు కొంతవరకైనను పని చేసియుండినయెడల గ్రామములలో పంచాయతులని నేమియో యర్థమును పంచాయతు లేర్పరచినయెడల తగిన మనుష్యులు లేకుండుచోనూ యను చిత్రవాదము అచ్చటనే యంతరించి యుండగలదు. కాని అది యేలొక ప్రభుత్వాధికారులు గాని ప్రజానాయకులు గాని హెచ్చుతక్కు తీసికొని 1816 వ సంవత్సరపు ఉపక్రమమును నడిపింప బ్రయత్నించినవారు కారు. ప్రభుత్వమువారు నైనను ఈ చిన్ని తాత్కాలిక పంచాయతులనైనను తమ యుత్తరువులచే నిలువబెట్ట బ్రయత్నించితే కాని శాసనబద్ధ మొనర్ప బ్రయత్నింప లేదు. మొదటి యుత్తరువే బోర్డు స్టాడింగు ఆర్డర్ల వలె 1909-వ సంవత్సరము వరకు సంస్కారములందును వచ్చినదే కాని శాసననిర్మాణసభ యెటుటికి వచ్చినది కాదు. అయిన నీ పంచాయతుల నిర్మాణమున నొకటి రెండు మూల సూత్రములు ప్రజా లాభమున కత్యవసరమైనవి యంగీకరింపబడి యుండుట సూచిత మగుచున్నది. పంచాయతి సభ్యులు ప్రజాసర్వస్వమున నేటి నిర్వచన భావమున జెప్పుటకు వచ్చినను రాకున్నను ప్రజా ప్రాతినిధ్యము

నకు నిర్ణయమైనవారుగా నుండుటయు అధికారవర్గము వారిచేత నియమింతు లైనవారు కాకపోవుటయు గమనింపదగియున్నది. ఇరువత్తులవారి సమ్మతి పంచాయతి నిర్మాణము కు కావలయునన్న యప్పుడును పంచాయతిదారులలో నుండి ఎవ్వరినైనను తీసివేయవలసినదని ఇరువత్తులలో నొక్కరు కొరవయెడల తీసివేయవలసిన దనివత్తులకు ఎవ్వరికి పంచాయతి లాభములు చెందునో వారికి పంచాయతి విధియమున హక్కు ఉండవలయుననుట గర్భితమయియున్నది. ఈవిధముగా 1816 వ సంవత్సరముననే మన ప్రభుత్వమువారు పంచాయతికి మూలాధారములగు రెండు మూలసూత్రముల నుగిరించియు తరువాత సదేసార్థమున పని జరుపకపోవుట చిత్రముగా నున్నది. నిమగ్న మాత్రమునకు నుపయుక్తములగు 1816 వ సంవత్సరపు పంచాయతులకు తరువాత మండేశమున కొంత విరివిగా తలపెట్టబడిన పంచాయతులు యూనియను పంచాయతులు. నాగరక రాష్ట్రముల ప్రజలకు గల హక్కులలో ప్రభుత్వముగల హక్కులకు న్యాయవిచారణాస్వాతంత్ర్యము యూనియను పంచాయతుల సాధ్యమున తలపెట్టబడలేదు. పంచాయతి నిర్మాణమునకు మూలసూత్రములని పైన వివరించిన రెండు మూలసూత్రముల నైనను యూనియను పంచాయతుల నిర్మాణములో మనప్రభువులు జ్ఞానకముంచుకొననవారుకారు. పంచాయతులను పేర్కొంటేయే గాని యూనియను పంచాయతులు పైనుండి గ్రామములమీద విధింపబడిన అధికారముల ప్రతిష్ఠాపనలుగా పరిణమించినవి. యూనియను లనునవియు ప్రభుత్వమువారి యధికారశాఖలో నొక శాఖకు చేరినవియైనవి. గ్రామాధికారులు సభ్యులయినారు. ఇతర సభ్యులు ఆందోళన ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడినవారో అనేకులట్లు నియమించి బడినవారో ఏర్పడినారు. తాలూకాబోర్డు అను మరియొక ఇట్టి సభకే ఈ పంచాయతులు సేవక బృందమువలె నుపయోగపడవలసి వచ్చినది. అధికారులందరును డివిజనులు మేజిస్ట్రేటు చేతిలోనివారు లే పోయినారు. పంచాయతికి నవసరము స్వస్థనేపకులకు నియోగింపవలసి వచ్చినను ఏదైనను స్వల్పవ్యయముచేయువలసి వచ్చినను ప్రభుత్వోద్యోగుల యనుమతి కావలసి వచ్చినది. స్వతంత్రవాదు మార్గములు నున్నయెనవి. ప్రభుత్వాధికారులు తమ కార్యాలయములపక్కనే యూనియనుల విషయములలో ప్రవర్తించుట తప్పక పోయినందున గుమస్తాలని కుప్పిలని బల్లలని కార్యాలయములని బహిరాంగులములు పెరిగిపోయినవి 1816-వ సంవత్సరపు న్యాయ విచారణ పంచాయతుల పనులను గ్రామాధికారిచేయవలయునని యుండినది. ఈక్రొత్త యూనియనుల పనికి క్రొత్త కార్యాలయములు సౌకర్యముగా కావలసి వచ్చినవి. ఇన్ని కారణములచేత ప్రజల మీద ఎక్కువ పన్నులు కడుట తప్పకున్నను ఆర్థికారవమును ప్రోత్సహించు జాడలు కాని ప్రజల మేలునకు స్ఫుటముగా నొనర్పగల నవీన కార్యముల సాధ్యపు చిహ్నములు గాని కావరాలేదు. ప్రజలకు నీ యూనియనుల పట్ల నుత్సాహమే లేకపోవుట యట్లుండ కొంతవరకు అసహ్యమును పొడచూపి. ఒకవైపున ప్రజాను

రాగము లేకపోవుటచేతను మరియొకవైపున ద్రవ్య విహితత్వముచే తాలూకాబోర్డు యూనియనుల యభివృద్ధికి నుంకించక పోవుటచేతను యూనియను పంచాయతులు విరివిగా నెలకొనలేదు. మున్నది సంవత్సరములలో వాలుగు వందల మాత్ర మేర్పడియున్నవి. ప్రభుత్వమువారు యూనియను పంచాయతులు ఫలవంతములు కాలేదని యంగీకరించివారు. ఫలవంతములు కాకున్నను యూనియను పంచాయతులవలన పంచాయతిధర్మములలో నొకకొన్ని ఇట్టివియనుట తెల్లమయినది. గ్రామపురోద్ధు, మురుగుకాలునలు, దీక్షములు, చెరువులు, బావులు, వైద్యాలయములు, విద్యాలయములు, పారిశుధ్యము ఇంకను గ్రామమునకు సంబంధించిన ఇతర విషయములు యూనియను పరిపాలనకు నిర్ణయమైనవి. ఎన్ని స్పృహములకు లోనైనయైన నేమి యూనియను పంచాయతులకు ద్రవ్యము నుంచుకొనునట్టియు వ్యయముచేయునట్టియు నధికారములు ప్రాప్తములయినవి. అపంచాయతీయముగా యూనియను పంచాయతు లేర్పడిన తరువాత తలపెట్టబడిన పంచాయతులు పరపతి పంచాయతులు. ఇయ్యవి ప్రతిగ్రామమునకు సంబంధించినవి యని చెప్పటకు రాదు ఏని కొక ప్రత్యేకత్వమున్నది. ఇటీవల గ్రామపారిశుధ్యముకూడ వీటికి విషయము గాదగినదనుచాచన లకురించి యున్నను సామాన్యముగా పరపతి సూత్రము ఏరికి విషయము. అయిన ఏని మూలాధారములు మాత్రము అస్సలుపంచాయతి మూలాధారములగుట స్పరింపదగి యున్నది. ఇందులో గ్రామప్రజలలో ఒక్కరుని నకనడికి నందరును జవాబువారుగా భావించుకొనవలసిన యాదర్శ మొక్కటియు కార్యనిర్వాహకులు సంఘ నిర్వతులుగానే యుండు నియమ మొక్కటియు స్వయంసహాయ స్వయంనియంత్రత్వ పద్ధతి మొక్కటియు ప్రజాప్రాతినిధ్య సంపూర్ణత్వమునకు మార్గ దర్శకములై యున్నవి. ఈ పరపతిపంచాయతులు ప్రారంభమున కడచిన పదియేళ్లుగా పంచాయతుల విషయమున ప్రభుత్వమువారికిని సూతన దృష్టిపథ మేర్పడిన దనియే చెప్పగి యున్నది. ప్రజలకు పంచాయతిపద్ధతి సావర్థ్యమున హెచ్చునప్పుకము హెచ్చుదార్థ్యము హెచ్చుసాహసము కలిగినదని చెప్పవలసిన యవసరమే లేదు. ప్రజల నిరంతరాదోశనమీద మన ప్రభుత్వమువారు ఆటవి పాలనా పంచాయతులను నేర్పునప నియ్యకొనినారు. అందును ప్రాతపంచాయతుల ఛాయయే కానవచ్చు చున్నది. ఇటీవల మన గామోచెల్ల రామచంద్రరావుగారు నీటివసతి పంచాయతుల నేర్పరచవలసిన దని యుపక్రమము పెట్టి యున్నారు. అందును ప్రాతపంచాయతి ఛాయయే యున్నది. ఈరీతిగా మధ్యవచ్చిన యూనియను పంచాయతుల పోకడ నిరాకృతమైనదని చెప్పదగిన సమయము చేకూరియున్నది. ప్రజల పక్షమున సంపూర్ణ ప్రజాప్రాతినిధ్యము కోరబడుచున్నది. ప్రభుత్వము వారును మధ్య వచ్చిన వైద్యవమును మానివేయుటను స్పష్టముగా తెలియపరచినారు. పరస్పరము బేరములాడుకొని తీర్మానించుకొనుటయే యవశ్యము. అది యెట్లు నడియు ముందున కేసుంగదగును.

ఆంగ్ల భూమిలో సూతననిర్వచనము అవసరమగునా?

అస్పృశ్య మహాశయుడు నిర్బంధ పైకికే సేవకు సంబంధించిన శాసనమును రాజ్యాంగసభ వారిచే మొదటి పర్యాయము అంగీకరింపించిన నాటినుండియును నక్కడక్కడ స్పృశ్యులైన ఆంగ్ల భూమిలో నూతన ప్రభుత్వాధికారులు లేర్పడ వలసి వత్తుచున్నది. కొత్త నిర్వచన మవసర మగుననియు వాదించుచు వచ్చుచున్నారు. ఇందుకు కారణము తేజహితేయ, కర్మకరుల ప్రతిభలు పెండ్లెత్తన, సున్నితము, మృదుత్వమును నిర్బంధకద్ధతికి వ్యతిరేకులు గారు. అవధితి సంగీక రించువాడే యగుదురు. కాని వారి నిర్వాచకులు గు కర్మకరుల గొప్ప సమావేశ మొక్కటి యూని ర్బంధకద్ధతి యవసరము గాదని తీర్మానించింది. అసమావేశము వారు తమ ప్రతిభలు వారివారి యష్టము ననుసరించి యావిష్కరణమున రాజ్యాంగ సభలో సమ్మత లీయవచ్చునని యభిప్రాయపడి యున్నాడని ఏలనో హెండ్రెసనును మరయితని సహసభ్యులు ఇరవైవారు రాజీనామాలును, పుచ్చు వారై నారు. కర్మకరుల కక్షమున నిర్బంధశాస నము తీరస్కృతము కావలసివదని యుక్తమిందు లకు నేర్పాటులు జరుగుచున్న వనటయు నిజము. అట్టి యుక్తమమును గురించి అస్పృశ్య మహా శయుడు కర్మకరుల ప్రతినిధులతో సంప్రతించి మాట్లాడుటకు నేర్పరచి యున్నాడు. ఈ గాయ బాణము మిగియువరకును హెండ్రెసను ఆదిగా గలవారు రాజీనామాను నిజమొకర్చ నవసరము లేదు. అందుచేతనే లోమ్మిడియవ తేదిని వారు రాజీనామా నిచ్చినట్లు వార్త వచ్చుటయు పది యవతేదిని వారు మంత్రిమండలిసభకుపోయి యుండునట్లు మరయొక వార్త వచ్చుటయు సంభవించినది. వారి రాజీనామా లిప్పగించి నిజములుకాక యుండ నిప్పటి కొక్కసంత్రి మాత్రమే రాజీనామానిచ్చి యుండుట సంభవించినది. ఇంత మాత్రముచేత ఇంగ్లండులో ప్రభుత్వాధికారులు మూడు రెండు కాని నూతన నిర్వచనము జరుగు నని కాని ఎవరూ చూచుట తగియుండలేదు. ఆంగ్లజాతికి నూతన నిర్వచనమునగు కష్టపట్టములు తేలియకపోలేదు. మనదేశమున నేమియు స్వాతంత్ర్యములులేని నగర పాలనా సంఘనిర్వచనమునకే ప్రజలలో హిందో శన కలుగుచుండును. అంగ్లసీమలోని సామ్రాజ్య రాజ్యాంగసభకు నిర్వచనము లవిన నులభముగా పోవుననియు! ఎందరు నిర్వాచకులు! ఎందరు సభ్యత్వాధులు! ఎన్ని పక్షములు! ఎంత యాందోళన! రమారమి నాలుగొక్కటై ఏబదిలక్షల జన సంఖ్యలో 7,765,717 ల నిర్వాచకులు గలరు. 670 గురు నిర్వచితులు కావలసియుండురు. ఒక్కొక్క స్థానమునకు నిర్వాచక చొప్పున చూచికొనినను రమారమి 1400 వందల అభ్యర్థు లుండగలరు. ఇందులో నైడర్లకు లున్నవి. ఉదా ర క క్తులు మూడు—లిబరలులు, కన్జర్వేటరులు, జాతీయ నాదులు. తదితరములు రెండ—కాన్సిల్వేటరులు. యూనియనిస్టులు. అందులోను ఆ దేశమున నిర్వాచకుడవిన నేయధికారియో వచ్చి ఫలానాచానికి సమ్మతి నియ్యవలసిన దనిన తలయూచువాడుగా నుండడు. అభ్యర్థియు ఆతని పక్షమువారును మౌఖ్య విషయములలో, నేటిదిన మనవరమును నెడల నిర్బంధపైకికే సేవవిషయమున, తమ యభిప్రాయములను యుక్తముగా వివరించి యువన్యాస ములమీద నువన్యాసము లిచ్చి ప్రకటించవలసి యుండురు. కక్షల సమావేశములు కావలసి యుండును. వారివారి జాబితా లేర్పడవలసి

వచ్చును. తుదకు పెద్ద జాబితాలు సిద్ధము కావలసి యుండును. ఎందరో తేజవేలు గురూపాలు ఈ పనులలో నిమగ్నులు కావలసి యుండును. దీని కంటిటికిని కర్మమే? దేశములో బుద్ధిను తుకగు ప్రతివాడును దృఢులను ఈ సమస్య పైనికే త్రిప్పువలసి వచ్చును. నేడునిర్వాచకులలో ననేకులు యుద్ధరంగ మున నున్నారు. వారి సమృద్ధులను కనికొనుచుచు ఏర్పాటులు జరుగవలసి వచ్చును. అనగా వారి దృష్టియు చెరుకల పనులయే పర్వవసానము. ఇంతటి యల్లంజ్జలమును ఇప్పటి పరిస్థితులలో కార్యపరులగు వాంగ్మేయలు కలిగింతురని ఏమాత్ర మును నమ్ముటకు వీలులేదు. కర్మకరైక్వచద్ధతి కూడ దని తీర్మానించినకర్మకరుల సమావేశము వాతే నూతన నిర్వచనమును ప్రాప్తింప జేయుట నేరము కాకమానదని యభిప్రాయపడి యున్నాడు. ఒకవేళ నిర్బంధపైకికే సేవావిషయమున నిపుడు అంగీకృతమై యుండు పరిమిత శాసనము నను నిరసన స్వస్థసంస్కారములు పరస్పరము సంప్రతించుకొనుటచేత జరిగినను జరుగవచ్చుచు గాన నూతని నిర్వచనము అవసరము కాజాలదు. నిర్బంధపైకికే సేవను మొదటి పర్యాయమునకు సంగీకరించిన వారి సంఖ్యయే ఎంతో ప్రబలముగా నున్న ననుట మాముఖ్య ప్రాముఖ్యము నిండుసహ యకారి. 40కి ఎక్కడ? 10కి ఎక్కడ? ఆంగ్ల జాతియొక్క కార్యవృత్తియు అస్పృశ్య మహాశయు నిరాజనీతియు నీసందిధానము ను ప్రమరీతని తరింప గలవనటకు సందియము పడవలసిన యవసరము మాకు కానరా లేదు.

రాజప్రతినిధిగారి బ్యాండుమేస్తరు

ఈ దేశమున యూరేపియను ఆసోసియేషను అనబడు విశాపియకులసంఘ మొకటి యున్నది. అందులో 8000 ల మంది సభ్యులున్నారు. వారియందనేతలు ప్రభువులకు వర్త కలు, బ్యాంకరులు, ప్రాంతీకు (కాఫీ, తే నోటంవారు), పరి క్రామిక యజమానులు, స్వామివాదులు, పత్రికానిర్వాహ కులు నున్నారు. వీరిందనుకూలమే ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి నొకమనవి పంపుకొని వారు. రాజప్రతినిధిగారి బ్యాండు మేస్తరు హోల్బ్రూక్కును అనువాదము జర్మనడట! అందు కులన నాతనిని తీసికేవలసివదని మొరవెట్టుకొననాన ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ప్రత్యేకవ్యక్తులకు సంబంధించి ఇట్టి విషయములకు ప్రభుత్వమువారు యూరేపియను ఆసోసియేషనువారితో తర్కింప సిద్ధముగా లేరని తెలియజేసి వారు. అసంభుసభ్యులకు నెక్కడదీని రోషమును జనించినది. వారు ఇట్టి ముచునకు లొంగుచునని ప్రత్యుత్తరములకు తీసికొనవలసివదని! ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తాముతర్కించక పోయినయెడల నీవిషయము తిన్నచునిరిపోవునని తలంప గూడదు! హోల్బ్రూక్కురు గొప్పప్రభుత్వోద్యోగి కాడట! అతడుపోయిన హైందవపరిపాలన విగతమయింది! ఇదియన్నియు మహానిమెయ్యుపత్రికయొక్క మాటలు. బ్యాండుమేస్తరు సంకతినికరించిన విషయములు మాకు నిక్కడ నవసరములు గావు. జడచును మునుమునున ప్రత్యుత్తరములు ఇండి యా ప్రభుత్వమువారు స్థానికప్రభుత్వములవారు ప్రభుత్వ కాభిధికారులు ఆమధికారులకింది యధికారులు అందరూ ఎన్నియోపక్షముల ప్రతినిధులను నిమగ్నము చేయున్నారు. వీని నెప్పుడైనను మద్యము మెయ్యుపత్రిక సంస్కరింప నిది వరకు సుదృక్తమయినదా? 8000 సంఘమునకిట్టి ప్రత్యుత్తర ములు అసవ్యములయి ముప్పదికోట్ల సంఘమునకు సమ్యక్ ప్రాగ్మములు కావలయును కాబోయిన? ఇక యాందోళనకక్ష మాలోచింతము. సేనుమకు తీర ప్రతికారచ్చకు ద్రోసిపుచ్చినంత మాత్రమునకు నీ సందిగ్ధ సమయమున వాం దోశం కావరకొనరట యీ మూడువేల సంఘమువారు? ముప్పదికోట్ల సంఘమువారు ఎంతో కాలముగా వ్యాధిముగా తమకు సంఘమించవలసియుండు స్వాతంత్ర్యములను అనియి ట్టిని గాని ఆ గ్ల ప్రభుత్వమువారికిని ప్రజలకును సామ్యము గా తెలియపరచుటకుగాని తమలో తాము ఆలోచించుటకు గాని ప్రయత్నింపరాదట! ఏ సమాకామో ఏది వికారమో ఎల్లప్పుడును మన మేజనకే ప్రాగ్మమువారు మని చెప్పకొను పత్రికలు ఆలోచింపగలవా?

దేశీయ మహాసభా కార్యభారము.

దేశీయమహాసభ కార్యభారమును మున్నదని ఇది వరకెన్ని పర్యాయములూ మేము వ్రాసియున్నాము. ప్రతి సమావేశములోనూ నీ భార మంగీకరింప బడుచునే యున్నది. ప్రతి సమావేశాధ్యక్షులను సందర్శించుంతయు మహాసభా సభా సభ్యులు నీ సమయమునకు. ఇదేదిన సమావేశమునకు నీ పాట యెప్పుటి వలెనే పాడబడియెను. కర్మకరులను సమస్య కచ్చింపకునీ పాటను నొక్క విధముగా నూతన వికాసము తాత్కాలికముగా వైసను కలిగెను. ఆ నూతనవికాసమంతటి పోనే యంతరించలేదనుటకు నొక నిదర్శనము కావించి యు న్నది. పద్మ పక్షకాంతి కామికాంక్షను ఉపసంఘమున కధ్యక్షుడగు రావు సాహెబు. డి. లక్ష్మీనారాయణ గారు దేశీయ మహాసభా కార్యక్రమ నిర్వహణమునకు గాను రూ 1500 ల విరాళము నిచ్చియున్నారు. దేశీయమహాసభయొక్క పని జరుగుటకు నిట్టి భక్తియే కావలసి యున్నది. దేశీయ మహా సభాకాళి ప్రతిరాజధానిలోను నొకటి యున్నదనియు నది సందర్శనము పొనుచును బుచ్చేయవలసి యున్నదనియు నెరింగి కొని పురుషులు శ్రమింతులు ఈరీతిగా దృష్ట సహాయము నొప్పించి యెడల నిరాతంక కార్యక్రమమును నడిపించుట సాధ్యము కావచ్చును.

ఎమ్మెల్యే స్వరణచిహ్నము.

మనకు యద్దతద్యక్షులను కనబరచిపోయిన ఎమ్మెల్యే శత్రువాన మునిగించుటకుండి అందరినాను గొంత ఎత్తబడి యున్నది. కొన్నిభీకరులను చేజక్కియున్నది. అది ఆనావ నుచుంచిన ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారి స్వాధీనమును. అందు లో నొకభీకరిని ఆనావయొక్క తాపమునకు భాజనమైన మనగరకునకు బహుమానముగా నిమగ్నమైనది యనుభిప్రాయము కొందరకు జనించియున్నది. మనపోర్టుట్రుగానకు ఈ విషయము జాలోచించియున్నాడు. ఈనెల 17 వ తేదీనవన నగరపాలక సంఘమునా రాజీనామమున్నాడు. వారును వీరు ను మన ర్షక సంఘములవారునుజేరి కొనియెడల ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారు వల్లె యెండవనుటకు నందియనులేదు. ఆ చిన్నిపోకిరివానకు కలిగిన కృంగభంగమును స్మరింప జేయుచి హ్న మొక్కటి మనగరమును నుండుట ప్రజలకు నుత్సాహ కరము కాకమాను.

స్థానిక వార్తలు

సార్వభౌమ: శాసనసభ:— చెన్నపురి రాజధానిలోని మహాస్థానియల పక్షమున, ఆనరలియ నవాలు అసదరీఖాను బహద్దరుగారు సార్వభౌమిక శాసన సభలో సభ్యుడవడికి ప్రకటించెదడు.

ఇంటరమిడియేలుకురులు:— ఇంటరమిడియేలుకురులకు సావర్యమునగుంచి నెలలుగా వాలోచించిన తీర్మానమున గవర్నరులు వాలోకరించిరి. 1916 కనుకతప్ప రమలో ప్రారంభమై 1918 సంవత్సరపు పరీక్షకు విద్యా ధ్యలవస్థయించును.

బాలను బహుధ్యాభక్తజనసమాజము:— ఈ సమాజపు వార్షికోత్సవము గాయచేటలో 21, 22, 23 తేదీలను సమాజ మందిరములో జరుగును. మూడుదినములలోను చాలమంది యాహ్వానించుచురు. మొదటి దినమున సభకు స్త్రీలను తప్ప ఇతరులను నాహ్వానిండు.

బాల్లినార్వభౌమ: విగ్రహము:— బాల్లినార్వభౌమ: విగ్రహ మొకటి ఇంగ్లండులోని యెర్రుయరచేసి, చెన్నపురికి పంపుచున్నాడు. ఇది త్వరలోనే రానెయున్నది. దీనిని స్థపరుజాడు, పోలీసు వైదముకు సమీపమున నున్న భాళిస్థలములో ప్రతిష్ఠించెదడు.

చెన్నపురి హిందూ సంఘ సంస్కారసంఘము:— ఈ సంఘమువారి యాజమాన్యముకింది 18 వ తేదీ సాయంకాలము 5-30. మిషనులకు, అందర్నకునుందిరములో, ఎన్. సోమసుందరము పిల్లెగారు కన్యాశ్రమధ్యక్షులు గురించి, యాహ్వానించెదరు. ఆనరలియ ఎన్. శివస్వామి అయ్యగారు, అధ్యక్షులకు వహించురు.

బరోపా మహా సంగ్రామము

ప్రాంతీయ తీవ్రయుద్ధము-జర్నలు లోడుట

గల్లిపోలీసుండి సేనలు వెడలుట-సామర్థ్యాతిశయము.

ఇంగ్లండు

జనవరి 10. - దేహమున దివ్యధృతివలన జన రలు నిక్కువ గారు తమ యుద్ధమును కదలి స్వదేశమునకు వచ్చుచున్నారు. వీరు మెసపొటేమియాలో శతానిక నున్నారు. ఇండియా ప్రెసిడెన్సీలోని వాయవ్యమున నున్న సర్ పేస్టిక గారు వీరికి బహుళం నియమించబడి ఆ కామగ్నసభలో చాంబర్లెక్ గారు చెప్పిరి.

దేశాంగ మంత్రి.

హైదర్ అబ్దుల్లా సామ్రాజ్యము గారిని దేశాంగ మంత్రి నియమించిరి.

ప్రెసిడెన్సీలోని యుద్ధము నిబంధనలు.

లండను జనవరి 10. - విరుప్త భారతీయ సైన్యములకు కష్టములుగను వారికిండి యుద్ధములుగనున్న వారాయా యుద్ధములందు 9 ఏండ్లు పని చేసిన సేనాని యుద్ధముగా భిన్నుడికి తగినంతదనము నిబంధన మివ్వదు గూడ అనుభవము వారు యని కామగ్నసభలో చెప్పిరి. ప్రశ్నించిరి. ఈ నిబంధన ననుసరించి ఆంగ్ల సైన్యములోను పేరిటోయలు సైన్యమునందును పరిశీలన చేశభావల నెయంగని యుద్ధములకు తమకంటె నెక్కువకాల యుద్ధములో నున్న భారతీయ విరుప్త దేశీయాయుధములకుండు మందుగ నుద్ధముగా భిన్నుడి కలుగుచున్నది అనియు వారు చెప్పిరి.

ఇందులకు చాంబర్లెక్ గారు రిట్లు జవాబు చెప్పిరి. యుద్ధములన కలిగిన యసాధారణస్థితిగలవలనటి కలిగిన భారత సైన్యములకు తగిన ప్రతికూల నాలోచించుట కులభపాద్యము కాదు. ఈ విషయమున ఇండియా గౌరవమువారు కొన్ని సలహాలను జేసిరి. దీనిని యుద్ధప్రేమవారును ఇండియాసంఘమువారును తేరి యాలోచించిరి. ఈవిచారణలన నేమి జేయోయని గనిపెట్టి యున్నారు.

నిర్బంధ సైనిక సేనాచట్రము.

లండను జనవరి 11. - సైనిక సేనాచట్రమున తృతీయ కలయకని 12 తేదీని కార్మికవాదయగు ఆండర్సను గారు యప పాడించుట. తిరుణ కక్షి దాడుడగు లీస్టుగారిని బలపరచుట. ఈచట్ట విషయమున కొన్ని విషయము లాలోచించకలసి యున్నదనియు ఆలోచించుటకు తాముగూడ రావలసినదనియు ఆస్కీర్తు గారు కార్మికవాదులకు ఆహ్వానముల నందిరి. వీరియాహ్వానముల నంగీకరించిన యుద్ధగీయులను చూపుదు. ఈలావుక కార్మికవాదులకు మంత్రిలు తమ యుద్ధములకు రాజీనామాలు నిచ్చుటకు రిటిరి.

న్యూయింగ్ టుక్ యెన్నిక.

లండను జనవరి 1. - పెన్సి న్యూయింగ్ టుక్ యెన్నికలలో నీక్రిందలివార్డుము తేలిక. లిబరలు గిల్బర్టు-2646 ప్రేమయూనియన్ ట్రెజరీ-787.

హిందోవర్ స్కేప్ నకు తాము ప్రతినిధులుగా కొకవని మకంజె తెలి గారు చెప్పిరి.

భారతీయ వైద్యశాలలు.

మరణము.

ఇంగ్లండులో పారసీకులు.

లండను జనవరి 10. - భారతీయ వైద్యశాల ఉద్ధికారిక నున్న సర్ వార్డు లారెన్సు గారిట్లు చెప్పి చూపుదు. ఇంగ్లండులో గాని ఫ్రాన్సులోగాని యున్న కొనులలో గాని కొంచెము నింపాడిగా నున్న వారిలో గాని యెవరి మీదను నేరము మోపబడి యుండలేదు.

లండను జనవరి 11. - గ్లెక్ యోడ కంపెనీ యుద్ధమున ఆల్బాన్ మాక్ గేగరు చనిపోయినది తెలుపబడింది.

లండను జనవరి 10. - ఇంగ్లండులో నున్న పారసీకులందరను కార్పెన్ట్ హోటరును కథ గూడి సర్ ఫిరోజీషా మహారాజుగారి మరణమునకును బామాంజి పెటిట్ గారి మరణమునకును తమ విచారమును వెలుపుచు తీర్మానముల నామోదించిరి. ఈ కథకు సర్ మాంచర్లీ భువగిరి గారు రధ్యక్షులుగ నుండిరి.

సైనికో ద్యోగము.

లండను జనవరి 10. - తత్కాలమునకు మేజర్ జనరలు పదవి యొసంగబడిన కర్నలు విగావ్ గారి స్థానే తత్కాలపు మేజర్ జనరలు బ్రిటెన్ కర్నలు ఆర్. హెచ్. బట్లగారిని సైనికోద్యోగముల ఉపనాయకుగ నియమించినది గెజట్టు నందు ప్రకటించబడినది.

ప్రాస్తు

ప్రాస్తులోని యుద్ధము

లండను జనవరి 11. - పారిసు - సేనామాలమునందంతటను ఫిరంగి ప్రియోగము చురుకుగ జరిగెను. మూడు సర్వతముల మీద ఫిరంగులను తీవ్రముగ బ్రయోగించి క్రతుకందకములను ధ్వంసముచేసిరి. చాంపెనీలో ఫ్రెంచివారు తీవ్రముగను పట్టుదలతోను క్రతువులవైబడి పోరి యుదినరలో క్రతువులకు జిక్కినసానముల నన్నింటిని మరల వశపరచుకొనిరి. జర్మనీయులు విశేష సైనికులను నూతన విధానముల నుపయోగించి యుద్ధము ప్రాముఖ్యములకు ఫలితములబడెనునెంచిరి కాని తుదకు నిష్ఫలమయ్యెను. ఈయుద్ధమునందొకవో నొక్కపటాలమునకు పటాలమువైబడినది అని ప్రకటించబడినది.

ఫ్రాం పెనీలో యుద్ధము.

లండను జనవరి 10. - పారిసు - విష వాయువూతములకు బాంబులను విశేషముగ బ్రయోగించి జర్మనీయులు ఫ్రాం పెనీలో వైబడి యుద్ధమునకు బలీయముగ నుపక్రమించిరి. బట్టెడ్ జెప్పిల్ ప్రాంతమున వారు చాలితీవ్రమున పగటియందు 8 కిలోమీటర్ల వెడల్పున నాల్గుసార్లు వివిధమాద్యముల నప్పి వైబడిరి. మనము ఫిరంగులబ్రయోగించి యెల్లెడల వారిని నురుమాడి వారు వైబడకుండ నిరోధించిరి. మనకందకములందలి మొదటిపంక్తిలో రెండుస్థలములందుమాత్రము క్రతువులు తులకాలము చొరగిరి. మనము ప్రతీకారములజేసి వారిని వెడలగొట్టిరి. ప్రస్తుతమునందు పురోభాగకందకములలో రెండు ప్రిజేకములు మాత్రము వారి స్వాధీనముననున్నవి. అని ప్రకటించబడినది.

ఆంగ్ల ఫ్రెంచి వైమానికసభ.

లండను జనవరి 10. - సాంగ్రామిక వైమానిక విషయమున ఆంగ్లేయులును ఫ్రెంచివారును నెలకొకసారి పారిసు నందుగూడి యాలోచించుచున్నారగాదా? ఈసభలో మిత్రులందలివారిలో నితరులనుగలియుచున్నారు. దుస్యావారి వైమానిక ప్రతినిధులు గొందరు వచ్చియున్నారు.

వైమానికోపద్రవము

లండను జనవరి 10. - ఈస్తువారకవద్ద విమానములో నెగురుచుండ క్రిందబడి లేక గార్డ్ దూకున వారంటుద్యోగి యగు ప్రేమరును చాతురైరి.

ఫిరంగి యుద్ధములు.

లండను జనవరి 10. - ఫాకిస్టాన్, హోంగ్రానీరు; నెంటు గ్లోయ, యిస్రూ, నమికమున ఫిరంగి యుద్ధములు జరిగెను. హేజ్ బ్రూకువద్దకు నెంటురెల్లి నమికమున నెంటు ఓమరువద్దకు క్రతు వైమానికులు బాంబులుజేసిరి. ఒకత్రీ ఒకవిద్దయును చాతురయ్యెను.

ఆల్బేనియా

ఆల్బేనియావారు.

లండను జనవరి 10. - యెస్టెడ్ పాను ఉద్ధికారమున నున్న ఆల్బేనియా భాగములోని అజలు సర్వయావారికి స్త్రీ చాభానమునేచూపిరి. యెస్టెడ్ పాను సర్వయావారి కెక్కువ కడుపాయములగుర్చెను. అని రాబర్టు సెనీల్ ప్రభువుగారు కామగ్నసభలో చెప్పిరి.

రుష్యా

జర్మనీయుల విఫల ప్రయత్నములు
లండను జనవరి 10. - పెట్రోగ్రాదు - పర్షియరంగ మనముకొంతిగనుండెను గెలీషియాలోని జెర్మి విట్టునకుతూర్పు సందుకునును తీవ్రముగనుచురుకుగనుమీదబడి చాలమందిని నురుమాడి కొన్ని ప్రదేశములను బట్టికొంటిమి. వీనినిమరల స్వాధీనము చేసికొనుటకు బ్రయత్నించుచిగాని నిష్ఫలములగుటచే క్రతువులు మారకుండిరి. కాని మనభటులు మన మాత్రమించు కొనినసానములను బలపరుపకుండజేయుటకై వారు ఫిరంగుల బ్రయోగించియు కరగోళముల బ్రయోగించియు, బ్రయత్నించుచున్నారు. కాని యెల్లెడల నీ ప్రయత్నములు నిరర్థకములగుచున్నవి. ఇంతియకాక యుర్యుని యంతరిణీయుగలేవు అని ప్రకటించబడినది.

పోరాడకయె రెండుపటాలములు లోబడుట.

లండను జనవరి 10. - బుకోవిసాలో చురిరెండు పటాలములు పోరాడకయె క్రతువులకు లొంగిపోయినవని వీరరులెజెబ్బాటుపత్రిక వ్రాసెను.

సర్వయా

సర్వయావారు గెలుపొందుట.
రోను, జనవరి 10. - యెస్పాకవద్ద బల్గేరియావారి నోడించి సర్వయావారు రాక్రిమించిన స్థానముల కందకముల దృవ్యకొని యున్నారని వెలుపబడినది.

బల్గేరియా

విమానములదాడి-సోఫియ.
లండను జనవరి 10. - కొన్ని విమానములు సోఫియా నగరమునై బాంబుల విధించి అధికముగ నష్టముకలిగించెనని ఏథెస్సునండి రింట్రివార్తములనున తెలియకచ్చినది.

జర్మని

ట్యూటనుల నిలువసేనలు.
లండను జనవరి 10. - నిలవసైన్యముల వదిలపరచుట ట్యూటను ఫిరంగిదళోద్యోగులకు కష్టముగ నున్నది. ఇచ్చడు జర్మని సేనలలో ప్రతిపదితమింది కొక్కొకమరఫిరంగియున్నది. అని ఏథెస్సు, పెట్రోగ్రాదు, రోనునగరమున నుండు విలేఖకులు నెంటులు న్యూసుపత్రికకు చూపించిరి.

జర్మనుల వరపరి తగ్గుట.

లండను జనవరి 11. - తరాను అధికారు లిటుల ప్రకటించిరి. జ్యూరికులోని బాంబులు ఆస్ట్రీయావారికి బాంకినోట్లకు 100 కో నెకులకు 60 ప్రాంతలకుండు ఇచ్చుచుని. వారు జర్మను రైల్వేబాండులమీద 100 కి 10 వంతునకచ్చు హెచ్చుగా సామ్యముచేసిరి. జర్మను కరుణమీద 100 కి 5 వంతున ఆద్యాక్కు పుచ్చుకొనుటకు క్రెస్టియానియాలోని జర్మనులు ప్రశుత్పించి విఫలమైరి. నార్వే బాంకి వారు జర్మనులతో వ్యాపారము పూర్తిగా మానజేసిరి. హేగులో జర్మను మాక్కునకు 100 కి 38 వంతున ఆస్ట్రీయా కొర్రునకు 100 కి 48 వంతునను ధరకగ్గింది. మార్కునగా నొకపిల్లింగు; కొర్రునకు అనగా నొక ఫ్రాంకు.

జర్మనీలో కలవు.

లండను జనవరి 11. - ఆంగ్లేయుల నాకానిరోధము కలకు జర్మనీలో కొన్ని మాఖ్యుకును వాహరవదార్థములగుడ కలవుగా నున్నవని జర్మను బ్రాప్తికొనిరిన వాషింగ్టనులో నున్న మారిసులో అను విలేఖి మార్నింగుసోస్తు పత్రికకు రంతివార్త నంపెను. ఈ కాలకమున ఆమెరికావారు చాల నాందోళన భావముతో చూచుచున్నారు.

టర్కి

గల్లిపోలీని మిత్రమండలి విసుచుట.
లండను జనవరి 10. - కామగ్నసభలో ఆస్కీర్తు గారిట్లు చెప్పిరి. హెల్లిను ఆగ్రము నుండి మనకుండు కులలో నొక్కరును నష్టముగాకుండ నివలకు వచ్చి వంతులకు నేను కృతజ్ఞుడను. మనముదిగవిడివచ్చిన ఫిరంగులలో 11 నకు 10 వంతులు ప్రాతగిలిపోయినవి. ఈఫిరంగు లికపై బనికెరాకుండ ధ్వంసముచేసివచ్చిరి. తీసికొనవచ్చుటకు వీలు గానట్లు సాధనసాచుగ్రియు నిలరయున్న మందుసామానులకులపెట్టబడినవి.

ఇట్టి కార్యమును నుజ్జా అభివృద్ధి నందు మనవారు గావించిన కార్యమునకుటి కార్యమును మరియొకటి నైతిక నావికచరిత్రలో గానబడదు. ఇందులకై రెండుకాఖలలోనున్న యాద్యోగియులేమి, భటులేమి, సేనానలేమి యందగును గర్వపడవచ్చును.

ఉద్యోగియులకు గౌరవము.

గల్లిపోలీసుండి మన సైనికులను వెనుకకు దీసికొని వచ్చినందులకు ప్రజలను రాజుగాను కృతజ్ఞత జాతరలని యున్నది. ఈ కార్యనిర్వహణము మనచరిత్రయనం దాచంద్ర తారార్కముగనుండును. ఈ కార్యనిర్వహణము గావించిన మన్రో, రెవెల్, జెమిస్, బర్నెట్ మున్నగు సుద్యోగియుల ప్రత్యేకముగ గౌరవించవలయునని రాజుగారికి మనచేతులు.

గల్లిపోలీ దండయాత్ర

ప్రేంచివారి ప్రకటనము.

లండను జనవరి 10:—పారిసు-గల్లిపోలీసుండి సైనికులు విముఖులగుటకుగూర్చి యిట్లు ప్రకటించిరి. ప్రేంచివారు నాని కాఫిరంగులవారితోకూ మిగిలిన సామగ్రినంతయు దీసికొని వచ్చిరి. ఈఫిరంగులను ధ్వంసముచేసి వచ్చిరి. బ్రిటిషువారు 17 ఫిరంగులను విడిచి వచ్చితిమని ప్రకటించి యున్నారు. పరాసువారి ఫిరంగులు ఆరు అందులో జేరియున్నవి. 9 తేది యాద్యమున నాల్గొంటలకు తురుష్కలు ఫిరంగుల బ్రియోగింప నాగంభించిరి. అప్పటికి మనసైనికు లోపల బ్రితేకించి యేయుండిరి. అని ప్రకటించబడెను.

మాంటిస్సిగ్రో

మాంటిస్సిగ్రోవారి ప్రకటనము.

లండను జనవరి 10:—పారిసు-తెలనాటివద్ద పోరాటముల సంఖ్యలముగ జరిగెను. ఇచ్చట కొన్ని స్థానముల నేక పార్లు ఇరువారులవారికిని వశమయ్యెను. తుదకు మనమే యా స్థానముల నాక్రమించితిమి. మనకు నష్టముకలిగెను. శత్రువులకు విశేష నష్టము కలిగెను. యెస్కెగోవో వైపున ఆస్తి యావారు తీరయొగ వైచిరి. కాని యెల్లెడలను వారిని వెనుకకు గొట్టితిమి. బోవీడి కటారాలో నున్న కోటలన్నిటినుండి యు యాధికావల నన్నిటినుండియు ఫిరంగులు లోన్ నెక్ మీద బ్రయోగింపబడెను. అని మాంటిస్సిగ్రోవారు ప్రకటించిరి.

ధిల్ల

యుద్ధతంత్రవార్త.

ధిల్ల జనవరి 11:—10 వ తేదీన ఇండియా దొరతన మునకిట్లు తంత్రవార్త పంపబడెను—గల్లిపోలీసుండి సేనలు మున్నగునన్ని పూర్తిగ రప్పించబడెను. నష్టము లెవ్వయో కలుగలేదు. ఫిరంగులు పావిట్టులన్నియు గొనిరావడించి 17 ప్రాంతిఫిరంగులు చేర్చివేయబడినది. ఒక సైనికునకు మాత్రము గాయములు కలిగెను.

చార్టోరిస్కువద్ద తమ్ము ప్రభువును శత్రులొడిచిరినయు, అనంతరము వారిలో తాము తలపడి స్థానములనుండి వెడలగొట్టి తిమనియు రవ్యులు తెలియపరచిరి. చార్టోరిస్కును బట్టక లెనని రెండు రోజులకు శత్రువులు యిట్టింది భగ్నుమనోరథులై అధిక నష్టముల జేసిరి. అపారమగు సేనానిహమలతో తీత్రముగ తలపడి జర్మోనిట్టు వాయవ్యమున ర స్వె వారి ముట్టి నాటకపరమ శత్రు సేనలు ద్వ మిం చె ను కాని వీరి యాద్యములు పర్యవసానము కడుదుఃఖకరమున పరిణమించెను. స్త్రీసాని కుడిగట్టు మధ్యభాగమున వెళ్ళు ప్రదేశములనుండి రవ్యులు శత్రుసేనల తరిమివేసిరి.

లావెస్వికాలువద్ద నొకమందుగనిని చేర్చితిమియు, మామూలురీతిని ఫిరంగిదళ యుద్ధము జరిగినదియు అంగ్లేయులు తెలియజేసిరి.

శత్రుస్థానముల నేకములవై ఫిరంగులు కాల్చబడినవని పరాసువారు తెలియపరచిరి. ఫిరంగులనుండి దట్టముగు నగ్నిని గురిపించి నార్తమున స్వీయకావరణమున విష్ ఫెక్సిను నిర్దుష్టీ నులకు మధ్యమునందు పరాసుస్థానమువై శత్రువై న్యములు గవిసి పొల్చి ష్టీను పర్యవసానమున తుల్యమునుండి నొకవిన్నుట్టు నాక్రమించునొగలిగెను. పర్యతాగ్రమునంప బడిన తమ సేనల పరాసువారు రప్పించిరి.

(బ్రిటిషు యుద్ధనాక ఎడ్వర్డు) అనునది ఒక మందుగనికి తగుల్కొని నముద్రమున మునిగిపోయెను. నావికులు కాపాడబడిరి.

నల్ల సముద్రమున తమ బూర్మీయు గోదెను ప్రాన రును కలసికొనినవై రక్షణ నిమిత్తము నాకల పంక్తి మరుగుచోచ్చెను. గోదెను ప్రానరు బోస్ఫరసులోనికి పోయినని వారు తెలియపరచిరి.

వృత్తాంతములు

ప్రీన్టీనాత్య:—వై మాత్యుంబంధ... హోలో రయిల్స్ హెడ్ కినిస్ట్రీర్ ఒకబండివాడు ఆరెస్టుచేయబడిరి.

పంజాబు విమానదళ:—14వ చందా బాబితా మొత్తము ఆదలకుల నలువదితరల రూపాయలు.

గొంబాయి యంత్రీకాలల సంఘమువారు:—వీరు తాతా కంపెనీలోని ఎన్. బి. ఎకలత్వాలా గారిని అధ్యక్షునిగా నియోజించిరి.

మెయిలుస్టీమరు:—గతనెల 13 వ తేదీన బొంబాయి నుండి బయలుదేరిన వైర అను మెయిలుస్టీమరు 8 తేదీన లండను చేరినది. మార్గమున అపాయ మెర్చియో కలుగలేదు.

లక్ష్మీకాంత సమాజము:—జలదంకిలో లక్ష్మీకాంత సమాజమువారు జనవరి 1 తేదీన ఒక పుస్తకభాండాగారమును ఒక ధర్మపత్రకాలయము స్థాపించిరి. ప్రథమసమావేశ మింసెల 7 తేదీన జరిగినది.

ప్రీన్టీనాత్య:—ఈతడు సింలా అరెస్టును తాలూకా లాహోరు ఏజెంటు. ఈతని మాత్యు కారకులగువారి ఆరెస్టు చేయుట కుపకరించినభోగట్టా తెలియజేసినవారికి వెయ్యిరూపాయలు బహుమాన మొసగబడును.

శ్రీరాజప్రతినిధిగారి చుదిరమున వియ:—ఈనెల 11 వ తేదీన ధిల్లీనగరమున శ్రీవారిచుదిరమున వియ జరిగినది. చాలమంది అంగ్లేయప్రముఖులగు శ్రీరాజ ప్రభువులును గూడ నాహూతులైరి.

అవగనిస్థాన సమాచారము:—శిరపాథ మామూలు నత్రికమించెను. అమీరు గా రాజోగ్యవంతులైయున్నాడు. ఇది వరలోకంటె ఇండియా వాయవ్యసరిహద్దున కాంతిగనున్నది. గతనెలలో దోధులగు కొందరు పొందినకిత్ లీకాంటికి కారణమైనది స్పష్టమగుచున్నది.

ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీయరులు కొట్టుట:—ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీయరు పారిటుగారిని కొట్టినందులకు శకుచేయబడెను. ముద్దయుని దిగువకొద్దవారు విడుదలచేసిరి. ఆ కారణమున లిరువంతపురము హైకోర్టునకు అప్పీలు చేయబడెను. అప్పీలు నిన్నటిదినమున విచారణ జరిగినది. ఇంకను తీర్పుతెప్పలేదు.

రామమోహన ధర్మపుస్తక భాండాగారము:—రామమోహన ధర్మపుస్తక భాండాగార మాతన భవనముయొక్క ప్రవేశవహార్యము ఈనెల 18 వ తేదీ ఉదయము 8 గంటలకు జరుపబడును. హైదరాబాద్ వైశాం కాసన సభ్యులైన సింగరి నేకలరామారెడ్డి దేశముఖుగారు ఏర్పన్నయమున అధ్యక్షురీ వహించుదురు.

గ్లెనోగలు నాకలో మంట లేదు:—ఈ నెల 11వతేదీ మధ్యాహ్నము విశాంగునుండి హింగుమోనాక రంగూనుకు వచ్చినది అనాకలోనివారిటులనది. 40 గంటల నేపుగ్లెనోగలు నాక తగులబడినది. మంటలూపుపాధసముగల నాకాళియ మందలి నాకలు సహాయము చేసిననునూడ నాకలోనుండి సరకులకు తీయుటకు ఏజెంట్ రోయినది చాలనష్టము కలిగినది. ఆ నాకను మరాఠుమిత్రము సింగపూతుకు సంప్రది కేర్పాటు చేయబడినది.

హిందుత్వ ప్రకృతికాత్రు పరిశోధక మహాసభ:—ఈ సభ అక్టోబరునాడు గురువారమునాడు ప్రారంభమగును. ఆరంభమున లెఫ్టినెంటు గవర్నరు గారు రువస్యసింయరు. ఉత్తరహిందూస్థాన సమఘములు. హిమాలయములలోటి వాని సంబంధము అమరములు అధ్యక్షులగు సర్. యన్. సి. బుర్డెగా రువస్యసింయరు. కుక్ వారమునాడు మొదటి గవర్నరుగారి తోటయందున కలంకరింతురు. శనివారముతో సభ అంతమగును.

గ్లెగ్ల నాకలోని అగ్నితృమాదము:—ఈనాక గవర్నరమున విశాంగునాకాళియముననుండెను. అనయమున నోడలోనివ్వుంటుకొనెను. ఉడవెనుమారు వెయ్యిమందిహుళిగలరు. ఏ రధికతలవరము లెంది, కొందరు సముద్రములోనికి యముక యిచ్చించిరి. కాని టెంటున నిప్పు ఆర్పితయే ప్రయత్నము లొనరింపబడెను. యత్నములు సఫలములయ్యెను. ఉడయండు జనానుండి విశాంగునకు వంపబడిన సామగ్రి 20 కల శేకలకు నిండియుండెను. దీనిలో చాలభాగముడునతేర్చబడెను. ఉడగర్మున నిప్పుతట్టినది. ఇందుకు కారణ మింకను తెలియరాలేదు. దర్మాత్రజుగుచున్నది.

పోర్టు సెంటుజారి గెజెటు

11-1-1916

కలక్టరులు

ఎర్నెస్టు మెంటు ఉద్దు వి. సి. ఎస్. గారు గోదావరి జిల్లాకు అసిస్టెంటు కలక్టరు మేజస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి. విలియం ఆస్వాల్టుమ్యూసముడ్డివి సి.ఎస్. గారు గంజాము జిల్లాకు అసిస్టెంటు కలక్టరు మేజస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

వెనీసు మెలియరు వాకెయరే జి. సి. ఎస్. గారు కడప జిల్లాలో సిగ్గవటును డిసిజనుకు నలుకలెక్టరు నామంటు మేజస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

సెలవులు.

అడ్వకేటు జనరలు మా. ఎఫ్. హెచ్. ఎఫ్. కార్పెటు దొరగారికి 26-2-16 వ తేదీ మొదలు 9 నెలలు భాయిలా సెలవు యియ్యబడినది.

చెన్నపట్టణము రెండవరాజధాని మేజస్ట్రేటు మహమ్మదు బజులలాసా హెలు బహద్రుగారికి 17-1-1916 మొదలు 15 రోజులు ప్రీవిలేజ్ సెలవుయియ్యబడినది.

హైకోర్టు ఉద్యోగములు.

ఫస్టు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు కామ్యూలు ఖాశిఖాయనే హెన్రీమను వి. ఏ. వి. ఎస్. గారు జి.ఎస్. వెలుగారు సెలవు నుండి వచ్చువరకును హైకోర్టు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుగాను రెండవ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు కోయింబుత్తూరు క్రిష్ణయ్యకు మహదేవ అయ్యుగారు వి. ఏ. వి. ఎస్. ఫస్టు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగాను నియమింపబడిరి.

అడ్వకేటు జనరలు.

మా. ఎఫ్. హెచ్. ఎమ్. కార్పెటుగారి స్థానమున శే. యెడి శ్రీవాసఅయ్యంగారు అగర్దురు వి. ఏ. వి. ఎస్. హైకోర్టు కలీకాగారు చెన్నపురి అడ్వకేటు జనరలుగా నియమింపబడిరి.

మొదటితరగతి శ్రమజ్ఞుడి తమరపాకం వరదరాజు నాయుడుగారు మదరాసు స్కూలుకాబాకోర్టులో మూడవ జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

వికాఖపట్టణమున పోలీసు మాకర్నెంటుగారికి పెరసము అసిస్టెంటుగానున్న డిప్యూటీ మాకర్నెంటు బండి శ్రీ రాములునాయుడుగారు వరసపట్టును నలుదివిజనుకు మారంబడి సరసపట్టును నలుదివిజనులొనన్న అసిస్టెంటుమాకర్నెంటుసిరి. ఎడ్వర్డు స్పీనేగారు వికాఖపట్టణము గోదావరిజిల్లాలో పోలీస్ కమిషనరుగాను మునుటకు నియమించబడిరి.

రెండవ తరగతి మేజస్ట్రేటు అధికారులు.

ఈదిగువవారికి అధికారమియ్యబడినది.

కర్నూలుజిల్లా ఆక్రమకులూ డిప్యూటీ హాన్సీల్డారు నలు మేజస్ట్రేటు అల్లూరు నువ్వారావుగారు.

నెల్లూరుజిల్లా ఉదయగిరిలో ఆక్టింగు తాలూకాధికర వహున శేకాశ్రీ సాంబశివ కాశ్రీగారు.

వామ్యాలమును ఆంగ్లభాషలో వ్రాయు సాధికారులు.

ఈదిగువ యుద్యోగులకి యధికార మియ్యబడినది. కడపజిల్లా జమ్మల మదుగులూ మొదట తరగతి మేజస్ట్రేటు కామారావు రాఘవేంద్రరావుగారు.

మూడవ తరగతి మేజస్ట్రేటు అధికారులు.

గోదావరి జిల్లా కలక్టరు గారి అసిస్టెంటు ఎర్నెస్టు మెంటువును గారు గంజాముజిల్లా కలక్టరుగారి అసిస్టెంటు విలియం ఓ. స్వాల్టుమ్యూసముగారు.

వైములు మేజస్ట్రేటు.

ఈదిగువ వారికి అధికార మియ్యబడినది. గుంటూరు జిల్లా నర్సారావుపేటలో పబ్లిష్మెంట్ నేకలకృష్ణారావుగారు.

గుంటూరుజిల్లా చిలకలూరుపేటలో నలుదివిజనూర ఓంబలవేలి సచేతయ్యకు క్రిష్ణస్వామి కాశ్రీగారు.

చెన్నపురి హైకోర్టుజడ్జిలు.

ఆయా తేదీలనుండి ఈదిగువ వ్రాయబడినవారు చెన్నపురి హైకోర్టుజడ్జిలుగా నియమింపబడిరి.

1-28-1-1916 వ తేదీనుండి మా. న్యాయమూర్తి జి. హెచ్. కార్పెటు బారిష్టరుగారు

2-1-1-1916 వ తేదీనుండి మా. న్యాయమూర్తి సి. ఎఫ్. నేపీయరు బారిష్టరుగారు

3-1-1-16 వ తేదీనుండి మా. న్యాయమూర్తి సి. ఓ. టమారస్వామి కాశ్రీగారు

4-1-1-16 వ తేదీనుండి మా. న్యాయమూర్తి కె. కిరీం వాసయ్యంగారు అగర్దురు.

THE GREAT WAR.

Callipoli Evacuation: A Great Military Feat.

STUBBORN FIGHTING IN FRANCE: GERMAN FAILURE.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

The Withdrawal From Gallipoli.

The Premier's Tribute in the House of Commons.

LONDON, January 11.

In the House of Commons Mr. Asquith expressed extreme gratification at the retirement from Cape Helles without the loss of a single life. Ten out of the eleven guns abandoned were worn out, fifteen pounders. They were rendered unfit for further service. All stores and reserve ammunition which could not be removed were burnt. "These operations combined with those at Sulva are without parallel in military and naval history, and they are an achievement of which the Commander, Officers and men of both services may well be proud. The retirement from Gallipoli deserves and will receive the profound gratitude of the King and country and will take an imperishable place in our national history. His Majesty will be advised that General Monro, Admiral De Rosbeck, Rear-Admiral Wemyss, General Birdwood, General Davies and other officers should receive special recognition."

Withdrawal from Gallipoli.

Great French Feat.

LONDON, January 11.

PARIS.—A Communique referring to the withdrawal from Gallipoli says:—All the French material was removed except six Naval guns, which were destroyed. These were included in the seven mentioned in the British communique. The Turks only started firing at four in the morning of the ninth when the embarkation was completed.

THE COMPULSION BILL.

Labour Member to Move Rejection.

Conference with Mr. Asquith.

LONDON, January 11.

The Labour Member Mr. Anderson will move the rejection of the Military Service Bill on the 12th instant while the Liberal Mr. Lees Smith will second the rejection. On the other hand it is officially announced that the Labour Party has accepted the invitation of Mr. Asquith to discuss with him certain aspects of the Bill on the 11th, meanwhile the resignations of the Labour Ministers are in abeyance.

Promotion of Military Officers.

Question and Answer.

LONDON, January 11.

In the House of Commons Mr. Nevill asked whether the rule that Subalterns and captains in Egyptian and Indian armies must serve for nine years in those ranks before being eligible for promotion was still being enforced with the result that Junior Officers of the British regular and Territorial armies many of whom were ignorant of native languages were being promoted over the heads of the Indian and Egyptian Officers who were their seniors and were familiar with the native languages.

Mr. Chamberlain replied that an appropriate remedy for the disparity resulting from the exceptional conditions of war was not easy to devise. Suggestions made by the Government of India had been examined by a Committee of the War Office and the India Office and he awaited their recommendations.

A New Deputy Chief of General Staff.

LONDON, January 11.

Brevet Colonel, Temporary Major-General R. H. Butler has been gazetted Deputy Chief of General Staff in succession to Colonel Temporary Major-General Whigham.

A Prince Obtains Promotion.

LONDON, January 11.

Prince Alexander of Teck has been promoted to the rank of Brigadier-General.

Indian Patients in England and France.

Conduct Satisfactory.

LONDON, January 11.

Sir Walter Lawrence, Commissioner for Indian hospitals reports that no serious charge has been brought against any patient or convalescent in England or France.

Albanians Sympathetic to Servians.

LONDON, January 11.

In the House of Commons Lord Robert Cecil stated that Albanians in the territory under Essad Pasha had been friendly to Servians and that Essad Pasha had rendered them valuable assistance.

French Artillery Activity.

LONDON, January 11.

Report from Sir Douglas Haig says there was artillery activity to-day near Fauquissart, Bois Grenier Saint, Glai and near Ypres. Hostile aircraft dropped bombs near St. Razele at Hazebrouck and St. Omer killing a child and a woman.

Parsis in England.

Meet to Express Condolence.

LONDON, January 11.

Sir Mancherjee Bhownagree presided at a meeting of the members of the Parsi Community in England at Caxton Hall at which resolutions expressing regret at the deaths of Sir Pherozshah Mehta and Mr. Bomanji Petit were passed.

Aviator's Killed.

LONDON, January 11.

Lieutenant Gordon Duke and Warrant Officer Fraser fell and were killed while flying at Eastbourne.

Two Bye-Elections.

LONDON, January 11.

The following is the result of the Election in West Newton:—

Mr. Gilbert (Liberal)	2,646 votes
Mr. Terratt (Trade Unionist)	787 "

[In the last Election Captain C. Norton, the Liberal candidate, was returned by 4,038 votes, against 3,498 recorded for Mr. W. Brookes, the Unionist candidate. The registered electors in 1914 numbered 9,502.]

St. George's, Hanover Square.

Mr. Mackenzie Bell (L) has withdrawn his candidature in St. George's, Hanover Square.

(In the 1910 Election he obtained 1,183 votes, compared with 4,398 obtained by the Rt. Hon. A. Lyttelton (U) while on the death of the latter in 1913, Sir A. Henderson (U) was returned unopposed.)

A New M. P. Elected.

LONDON, January 11.

Sir George Reid retiring High Commissioner for Australia has been elected unopposed for St. George's Hanover Square in place of Sir Alexander Henderson who has been created a peer.

The Command in Mesopotamia.

Relinquished by General Nixon.

LONDON, January 11.

Speaking in the House of Commons, Mr. Chamberlain announced that General Nixon, owing to ill-health, had relinquished the command in Mesopotamia and was returning home. His successor would be Sir Percy Lake, Chief of the General Staff in India.

The Home Secretary

LONDON, January 11.

Sir Herbert Samuel has been appointed Home Secretary.

Obituary.

LONDON, January 11. The death of Allan McGregor, Chairman of Glen Lee is announced.

France.

German Attacks with 3 Divisions Repulsed

LONDON, January 11.

PARIS. This afternoon's communique says. Fresh intelligence from Champagne confirms the news that our artillery trench defence and counter-attacks rendered completely abortive an important enemy attack with at least three divisions. Our counter-attacks and grenade fighting last night have driven Germans from the observation posts which they had been holding except for a small rectangle where they are holding out with difficulty. Our fire particularly that of artillery inflicted very heavy losses on Germans.

Far-Reaching German Operations.

Ending in Complete Failure

LONDON, January 11.

PARIS.—A communique says:—Artillery activity was general on the entire front. There was a violent bombardment on the heights of the Meuse, where the enemy trenches were wrecked. Stubborn and continued engagements in Champagne enabled the French to re-occupy nearly all the lost ground. The German operations, both as regards numbers and means employed, were of a far reaching character and intended to produce important results, which ended in complete failure. An entire brigade was hurled at a single point on a large front.

German Offensive Checked.

Enemy Decimated by French Fire.

LONDON, January 11.

PARIS.—A communique says:—The Germans developed in Champagne an attack under cover of a violent bombardment of poison gas shells. They attempted four concentric actions during day and night on a front of eight kilometres in the region of Buitet Jeanel. Our fire everywhere decimated the enemy and checked his offensive. The enemy only gained a momentary footing at two points in our first line. A vigorous counter-attack drove him out, and he now occupies only two small points in the advanced trenches.

TELEGRAMS.

MILITARY AVIATION.

An Allied Conference.

PARIS.—The monthly Anglo-French Conference on Military Aviation is developing into an allied conference. A Russian aviation mission has already arrived.

Russia.

Enemy Disorganised and Inactive.

LONDON, January 11.

PETERGRAD.—A communique says:—On the west front calm prevailed. In Galicia and eastward of Czernowitz the enemy, suffering from the heavy losses inflicted by our rapid and violent offensive and disorganised by desperate but barren efforts to recapture lost positions, is completely inactive beyond feeble and everywhere unsuccessful attempts to hinder, by artillery and hand grenades, our troops from consolidating our gains.

Bulgaria.

Bulgarian Defeat by Serbians.

LONDON, January 11.

ROME.—It is announced that the Serbians have defeated the Bulgarians at El Bassan and entrenched themselves in the captured positions.

An Air Raid on Sofia.

Causing Damage and Panic.

LAHORE, January 11.

LONDON, January 10th.—An Exchange Company's telegram from Athens states that a flotilla of aeroplanes bombed Sofia and caused damage and panic.—"C. and M. Gazette's" cable.

Austria.

Surrender Without Fighting.

Of Czech Regiments in Bukovina

LAHORE, January 11.

LONDON, January 11th.—The "Wiener Tageblatt" states that two more Czech regiments surrendered without fighting in Bukovina.—"C. and M. Gazette's" cable.

Montenegro.

Fighting in Montenegro.

Austrian Offensive Desperately Opposed.

LONDON, January 11.

The Montenegrin communique says that extremely violent fighting has occurred at Lepenatz, positions being captured and lost several times. Finally we remained masters of the ground. Our losses were appreciable the enemy's considerable. Violent Austrian attacks in the direction of Epekrugovo were everywhere repulsed. There was a violent bombardment of Lovcan all forts and mobile batteries in Bocchi Di Cattaro and as well as cruisers participated.

Germany.

Teuton Artillerymen.

Difficulty in Maintaining Reserves.

LAHORE, January 11.

LONDON, January 10th.—The "Central News" correspondents at Petrograd, Athens and Rome indicate that the Teuton artillery commands find increasing difficulty in maintaining reserves of men. The German army now has one machine gun for every ten men.—"C. and M. Gazette's" cable.

Slump in German and Austrian Credit.

LONDON, January 11.

A French official wireless message states that the slump in the German and Austrian credit is further accentuated. Zurich banks are declining Austrian bank notes at the official rate of sixty francs per hundred kronas and are refusing to advance more than ten per cent on German railway securities. The Germans at Christiania are vainly endeavouring to obtain an advance of fifty per cent on the German stock.

"This desperate attempt to obtain credit in neutral countries" the official wireless message adds "is failing completely the Norwegian banks refusing any transactions whatever."

At Hague the German mark equivalent of the English shilling has depreciated 33 per cent while the Austrian kronen roughly equivalent in peace time of the French Franc has depreciated as much as 48 per cent. (A Statesman's cable.)

German Foodstuffs.

Mr. Maurice Low, Washington correspondent of the "Morning Post" telegraphs that the Germans admit that they are in desperate need of certain foodstuffs in consequence of the British blockade. The American opinion he says, inclines to regard the German food question in a very serious light (Statesman's cable).

The Fire on The S. S. "Glenogle."

RANGOON, January 11.

The meagre details received now of the fire on the "Glenogle" while in Penang harbour last week show that one thousand coolies on board at the time were much excited and some tried to jump overboard. Assistance was prompt from the lighters brought alongside the steamer. She had cargo from Amoy of 20,000 packages of Chinese goods for Penang, most of which were discharged. The cause of the fire, which started in the hold No. 2, is still unknown. Investigation is proceeding.

The Fire on the "Glenogle."

RANGOON, January 12.

The Steamer "Hing Moh" arrived here yesterday afternoon from Penang bringing the news of the fire on the Glenogle having lasted for forty hours. In spite of the assistance given by fireboats in the harbour it was impossible to shift the cargo. Considerable damage was done to the Bridge. Attempts were made to tow the "Glenogle" off the back and to send her to Singapore for necessary repairs.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

Delhi.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 11.

The following telegram, dated the 10th instant, has been received by the Viceroy from the Secretary of State for India :

Complete evacuation of Gallipoli has been successfully carried out. All guns and howitzers got away excepting 17 worn-out gunblow-up. Only one man was wounded.

The Russians report that the enemy repulsed the Russians from Chortorysk, but were themselves afterwards dislodged, and a fresh enemy attempt to capture Chortorysk was repulsed twice with heavy loss. The enemy tried to stop the Russian offensive north-east of Czernowitz by means of desperate counter-attacks with large forces, but was repulsed with enormous losses. The Russians finally drove the enemy from the eastern bank of the Middle Dniester at some places.

The British report exploding a mine near La Bassée Canal and usual artillery activity.

The French report effective bombardment of the enemy works at several points. The enemy after violent bombardment attacked the French positions between Aenfelden and Nirtzstein on Hartmannsweilerkopf and succeeded in capturing a little hill north of the summit of Hiltzstein. The French withdrew their troops occupying the summit.

The British battleship "King Edward VII" struck a mine and sank. The crew were saved.

The Russians report that in the Black Sea their torpedo boats encountered the cruiser "Goeben" and withdrew to the protection of the snipe line. The "Goeben" withdrew to the Bosphorus.

Paper Currency Act.

DELHI, January 11.

A Press "communiqué" states:—The Government of India are issuing an ordinance temporarily amending the Indian Paper Currency Act with a view (A) to avoiding any increase in the circumstances explained below in the amount of gold at present earmarked or set aside in the paper currency reserve in London and (B) to removing certain difficulties in giving effect to the objects with which the Act No. 5 of 1915 was passed last March. This act, it will be remembered, authorised an increase of the investment of the paper currency reserve from 14 crores to Rs. 20 crores during the duration of the war and for six months thereafter. As is generally known, when the Secretary of State, in order to keep a brisk trade demand sells bills in excess of his own requirements or the convenience of the Government of India, he can fall back in normal conditions upon the alternative of selling his bills against the paper currency reserve instead of against the Government of India treasury balance. The payments made to him for bills in London are then credited to the paper currency reserve in gold and the bills are paid from the same reserve in India. This procedure however involves the gold so credited to the reserve in London being specially earmarked and set aside in the Bank of England. Such earmarking of gold is not desirable in the financial situation at home created by the war and it is of course still more undesirable that gold should be exported from England to India as would happen in normal circumstances were the Secretary of State to refrain from issuing the Council bills for the convenience of trade. It is desired therefore instead of crediting gold realised from such council drawings to the paper currency reserve in London to place in the reserve short term and readily realisable securities such as British treasury bills, the gold which would otherwise be locked up being thus realised. The proposed Ordinance effects this by taking power to increase the sterling investment of the paper currency reserve which already stands at the present legal maximum of Rs. 4 crores (£223 million) to a maximum of Rs. 10 crores of £625 million. Thus the combined effect of this portion of the ordinance and of the temporary Act passed last year is to raise the total permissible investment from Rs. 14 crores as was recommended by the Royal Commission on Indian Currency and Finance, and to allow the new investment to be made in rupee or sterling securities as may be most convenient. When the Act 5 of 1915 already referred to was passed it was explained in the statement of objects and reasons and also in the speech of the Hon'ble Finance Member introducing the bill that the object of taking power to increase the investment was to put the Government of India in a position to assist the Presidency Banks and trade by loans in connection with the cotton crisis or in other similar emergencies which might occur during the war and also to enable the Government of India to supplement their own resources should that at any time be necessary from the funds thus realised from the currency reserve. The intention was following the procedure adopted on a similar occasion in 1896 to effect such investment whenever the necessity arose by creating additional rupee debt and handing it over to the paper currency reserve from which funds to the value of the debt thus created could then be withdrawn and utilised for the purposes mentioned in the temporary act. The necessity for using currency reserve funds in this way has not yet arisen and is not immediately anticipated, but it is essential in the conditions created by the war that the Government of India should be able to resort to this procedure without delay in the event of necessity arising. The Paper Currency Act of 1910 does not however specifically contemplate the creation as distinguished from the purchase of debt for the purchase of the currency reserve investment and as an ordinance has to be issued for the first of the purposes mentioned in this communication it is thought desirable to take the opportunity of making the temporary act of 1915 to take its intended effect. The ordinance as such has effect for six months only, but its operations will probably be extended by legislation in the coming session of the Legislative Council so as to give the changes now

TELEGRAMS.

made the same currency as the temporary act of 1915 already mentioned before the period of the war and for six months thereafter. On the restoration in normal conditions the whole question of paper currency administration will come under review in connection with the recommendations of the Royal Commission on Indian Currency and Finance. It may be added finally that should occasion arise for making use of the powers here referred to any debt formally created for the purposes of increasing the paper currency reserve investment will as in 1896 be debt of the official year in which the transaction is effected.

A Gazette of India Extraordinary publishes an ordinance to amend temporarily the Indian Paper Currency Act of 1910:—Whereas an emergency has arisen which renders it necessary further to amend temporarily the Indian Paper Currency Act of 1910 now therefore in exercise of the power conferred by section 72 of the Government of India Act 1915 the Governor-General is pleased to make and promulgate the following ordinance:—No. 1 of 1916.

1. This Ordinance may be called the Indian Paper Currency (Amendment) Ordinance 1916.

2. Section 22 of the Indian Paper Currency Act 1910 (hereinafter called the said act) shall be construed as if for the words "Forty millions" in the provision to that section the words "one hundred millions" were substituted.

3. Notwithstanding anything to the contrary in the said Act any securities created by the Government of India and issued to the Head Commissioner of Paper Currency shall for the purposes of the said Act be deemed to be securities purchased by the Governor-General in Council and the market price on the day such securities are issued to the Head Commissioner of Paper Currency of similar securities shall be deemed to be the price at which the securities so created were purchased and all references to the securities so purchased wherever occurring in the said act, shall be deemed also to refer to the securities so created and all references to sums expended in such purchases or to prices paid therefore shall be deemed in the case of securities so created to refer to such market price and the said act shall be construed accordingly.

In continuation of the press communiqué dated the 29th October 1915 issued in the Department of Commerce and Industry it is notified for general information that the Government of India have decided to prohibit with effect from the 15th February 1916 the importation of unset diamonds into British India from the United Kingdom Local Governments and administrations will however be authorised to issue licences freely for the importation of diamonds from the United Kingdom on the conditions that the diamonds are imported only through the registered parcel post and are dispatched to India under the seal of the Diamonds Committee appointed by the Government. Persons and firms who wish to import diamonds from the United Kingdom on or after the said date should apply for a licence to the local government of administration within whose jurisdiction they reside or carry on business.

A Dinner At Viceregal Lodge.

DELHI, January 11.

There will be a dinner at Viceregal Lodge this evening. Amongst those invited are Sir Reginald Craddock, Lady and Miss Craddock, Countess of Suffolk, Mr. J. B. Brunyate, Sir Edward MacLagan and Lady MacLagan, Colonel B. W. Marlow, Mr. C. L. Dundas, Mrs. Dundas, and Miss Stevens, Mr. M. M. S. Gubbay, Lieutenant-Colonel C. W. G. Richardson and Mrs. Richardson, Major C. H. Bradon and Mrs. Beadon, Mr. E. Burton, the Viscount Folkestone and Mr. Lubbock. The House party includes Lord Chelmsford.

United Provinces.

A Defamation Case.

Suits for Damages by Municipal Engineer.

ALLAHABAD, January 11.

At the Allahabad High Court the Chief Justice and Mr. Justice Tudball decided a transfer application on behalf of Mr. Marchant, retired Medical Officer of Mussorie. The application arose out of three suits for damages for defamation brought by Mr. M. Bell, Electrical Engineer, Mussorie and Dehra Municipality against Mr. Marchant, President of the Mussorie Rate-payers Association, in the Court of the Subordinate Judge of Mussorie. In the first of these suits Mr. Bell sought to recover damages from Mr. Marchant for having made certain alleged defamatory statements at a meeting of the Municipal Board and also for having written a communication to the district authorities to the same effect. In the second suit the damage was claimed on account of Mr. Marchant's having addressed a certain letter to a local paper called "Cosmopolitan" in Dehra, Mussorie. The third suit was in respect of a certain defamatory communication in the "Dehra and Mussorie Advertiser."

Mr. Marchant prayed that the cases against him might be heard by the High Court, as he said there was little likelihood of his getting justice in the Court of the Subordinate Judge. In the alternative he prayed that the case might be transferred to the District Judge of Saharanpur. The affidavit which accompanied the application mentioned that the Municipal Board had allowed the Electrical Engineer to occupy the Municipal Hall as a private residence and had been spending Municipal funds on alterations. Mr. Marchant pleaded justification and privilege for making the defamatory statements, and said, to support those pleas, that it would be necessary to expose the doings of the members of the Mussorie Municipal Board. The affidavit also set out that the Subordinate Judge rejected Mr. Marchant's application for an open commission to England to examine Mr. C. Fisher, Electrical Engineer. The Subordinate Judge allowed the papers of the Rate-payers Association, of which Mr. Marchant was the President, to be ransacked by the opposite party before the day of hearing, and they were detained in the Court and Mr. Marchant could not prepare his defence.

Mr. Bell also put in an affidavit in which he said that there could not be any local bias and prejudice against Mr. Marchant in the mind of the Sub-

TELEGRAMS.

ordinate Judge, who had no connection with the Municipal administration of the district.

Their Lordships rejected the transfer application.

The Benares Conspiracy Case.

BENARES, January 11.

The principal witness examined to-day in the Benares conspiracy case were Mr. C. W. Sand, Assistant to D. L. of United Provinces in charge of political work, and Major S. G. Hume, commanding the 7th Rajputs. The latter said that in the early part of 1915 until April it was easy for any outsider to get into the barracks, as building work was going on. He himself had seen several Bengalis there and had turned out over forty of them. Mr. Sand produced various documents exhibited in the case. Other formal evidence was recorded and the case adjourned until to-morrow, when the prosecution expect to close their case.

The Hindu University.

BENARES, January 11.

The big amphitheatre in which the ceremony of the laying of the foundation stone of the Benares Hindu University will take place is now nearly complete. It has been built in the form of an ellipse to accommodate six thousand visitors. On each side of the seat of H. E. the Viceroy there will be 15 chairs to seat the ruling Chiefs, Governors and Lieutenant-Governors.

Indian Science Congress.

LUCKNOW, January 11.

At the Indian Science Congress which commences here on Thursday, the Lieutenant-Governor will deliver the opening address. The Presidential address by Sir S. C. Barrard will be "On the plains of northern India and their relationship to the Himalaya Mountain." On Friday the Members will attend a garden party by the Lieutenant-Governor. The Congress disperses on Saturday.

Lecture By General May.

LUCKNOW, January 11.

Lecturing to an Indian audience on the War, General May said that Germany was sitting on the frontier, but the Allies had now a more powerful army and had the upper hand. Turning to the East Germany had marched through Poland and had occupied many towns, but had not destroyed a single Russian army, which was intact still and was led by the Czar. It had recaptured Czernovetz and had been taking the offensive. In Rumania and in the north the Russian army was full of go and sting. The Italian army was stronger than the Austrian but had not been able to defeat them on account of the difficult mountain warfare they were engaged in. The Serbian army was not defeated. There were 200,000 Serbians with the Montenegrin Army. The French and the Allies over the Mediterranean and Adriatic were supplying them and feeding them. Germany, in spite of her many so-called triumphs, finds her strength disseminated over half of Europe. The situation was full of hope. There were other things that would win the war besides the military situation. That was why the Germans committed atrocities. They wanted the English, Italian, and other people to say that they could not stand those inhumanities and thus be inclined to end the war. Germany had the idea that the subjects of the British Empire were discontented, but she had been disillusioned. Any Indian whose opinion was worth having would never wish to be a subject of the German Kaiser. He knew that his own King-Emperor's one wish was to see his people happy. The German Empire relied on force, on its number of guns and on its military resources. The British Empire struck its roots deep all over the world. This war was certain to, and must end in one way. He said that war was a matter of business, and just as competition between two great commercial houses, was business, so when it became a long drawn struggle war was a matter of business. To keep more men in the field, to feed and arm them were matters of business in order that the war may be kept going. The country that had most men, most armaments and most money must win, leaving aside all considerations such as patriotism, our righteous cause and the help of Providence. He said emphatically for more prosaic reasons that Britain must win. German credit was going down hand over fist. English credit was much where it was. The end would come, and far sooner than many expected.

Calcutta.

An Interesting Suit.

To Recover Value of Parcels Shipped.

CALCUTTA, January 11.

At the High Court to-day, Mr. Justice Fletcher delivered an important judgment in which the commercial community is interested, in a suit brought by Harisingh Nehalchand against Messrs. Shaw Wallace and Co. to recover the value of two parcels of jute consisting of 250 to 500 bales shipped at Calcutta for carriage to Hamburg on the German vessel "Raffenfels." The goods were insured against war risks by the plaintiffs with the defendants and were loaded on board the "Raffenfels" between the 29th and 31st July 1914. The "Raffenfels" left Calcutta on the 2nd August and on the 4th August war was declared by the King-Emperor against Germany. On the 8th August the "Espingie" captured the "Raffenfels" on the high seas. She was taken to Colombo and the Prize Court there condemned the ship and her cargo on the 14th September. Under orders of the Government the "Raffenfels" after condemnation, proceeded to Calcutta for the adjudication of her cargo by the Calcutta Prize Court, and the Court directed the release of the jute in question. A receiver was appointed who sold the jute for 21,631, while the plaintiffs, on the 13th July 1914, sold it to Messrs. Donald Campbell and Company of London, delivery in Hamburg at £7-5-0. The plaintiffs now claimed Rs. 57,945 as the price of jute and Rs. 330 as cost of the Prize Court proceedings.

The first point considered by His Lordship was whether the contract in this case applies to the seizure or capture by the British Government. The defendants say that, in so far as the contract purports to indemnify the plaintiffs against loss or seizure by the British

Government, it is void as being against public policy. The Court held that the contract in the present circumstances of the case applied to the capture by the British Government. His Lordship also held that there was a constructive total loss whether the Marine Insurance Act of 1906 (English Act) applied or not. His Lordship decreed the suit in favour of the plaintiff with costs.

Turkish Prisoners Taken to Calcutta.

CALCUTTA, January 11.
Ninety seven Turkish prisoners from Mesopotamia, including two officers were brought to Calcutta, by the Madras Mail yesterday and conveyed to Fort William.

Bombay.

Constitution of the Press Association of India.

ARTICLES OF CONSTITUTION.

As Approved and Passed at the Council Meeting
Held on the 21st December 1915.

BOMBAY, January 12.

1. NAME.—The Association shall be known as the Press Association of India.

2. OBJECTS.—Its Object shall be to protect the Press of the country by all lawful means from arbitrary laws and their administration from all attempts of the Legislature to encroach on its liberty or of the executive authorities to interfere with the free exercise of their calling by journalists and Press Proprietors, and for all other purposes of mutual help and protection which may be deemed advisable from time to time.

3. MEMBERSHIP.—Any proprietor or firm of company owning or any editor of any registered newspaper, magazine, review or other public periodical or any proprietor or duly authorised manager or keeper of a press in British India shall be eligible for membership and shall be admitted to membership on the recommendation of the Committee of the Province in which the paper or periodical is published or the press situated as the case may be.

4. SUBSCRIPTION.—Members shall pay a minimum subscription of Rs. 10 annually; the same to be paid on application for membership and to be thenceforward payable on January the first of each year. Failure to pay such subscription within three months of the date on which the same falls due shall disqualify the defaulting member from further membership and his name shall, without further notice, be struck off the roll of members.

5. COUNCIL OF THE ASSOCIATION: The affairs of the Association shall be managed by a Council which shall consist of not more than six members from each province of British India, who shall have power to appoint a President, a Vice-President, an Honorary Secretary and an Hon. Treasurer and such other officers as may be deemed necessary; such officers to be drawn from their own number or from outside the Council as they may think fit, but always providing that nobody shall hold any office in the Association who is not a subscribing member of the Association. The Council shall in the first instance, consist of the members appointed to the Committee chosen at the Conference for the formation of the Association on the 30th December 1915 at Bombay, who shall continue to hold office until a new Council shall be elected by a general meeting of the members of the Association, to be held at such time and place as the Council may decide; and, thenceforth, the Council shall always hold office for 12 months only, and a new Council shall be elected by the general meeting of members every year.

6. ANNUAL MEETING OF THE ASSOCIATION:—An annual general meeting of the members of the Association shall be held in such place and at such time as the Council of the Association shall decide, as to which at least two weeks notice shall be given to the members by the Honorary Secretary. It shall be within the power of the Council to call at any time that it thinks fit, and emergency meeting of the Association, providing that at least one month's notice of such meeting is sent to all members of the Association by the Honorary Secretary. It shall be also within the power of any member of the Association, provided he can secure the assent in writing of one half of the members of the Council beforehand, to requisition a general meeting of the members of the Association and it shall be incumbent upon the Hon. Secretary, on receiving a requisition signed by one-half of the members of the Council, to call such an emergency meeting of the Association.

7. EXECUTIVE COMMITTEE.—The executive business of the Association shall be delegated by the Council to an Executive Committee consisting of the President, the Vice President, and one representative on the Council from each province, such representative to be deputed to attend such meetings as may be called at any time by the President or the Honorary Secretary or at the request of any of the provincial delegates to the Council acting as a body. The Hon. Secretary, the Hon. Treasurer and the Hon. Assistant Secretary shall be ex-officio members of the Executive Committee and shall have the same powers of discussion and voting as other members of the Committee.

8. PROVINCIAL COMMITTEES.—The delegates to the Council from each province shall form a provincial committee for that province and shall conduct, as far as possible, all the affairs of the Association of that province in consultation with the Hon. Secretary, for which purpose they shall appoint their number to act as provincial secretary.

9. QUORUMS.—Five shall form a quorum of the Executive Committee, and ten shall form a quorum of the Council.

10. POWERS OF COUNCIL AND SECRETARY:—The Secretary shall be authorised to transact the business of the Association and the Council and its Executive Committee, whenever necessary by correspondence, and for this purpose he shall be authorised to take votes of members of these three bodies in writing without any meeting of the Association or the Council or the Committee being held for the purpose but he shall communicate the decision thus arrived at in each case to the members of the Association or the Council or the Committee within one week of the same being arrived at.

The Council shall have power to take up the cases which may be brought to its notice in which members of the Association are being prosecuted or otherwise oppressed or troubled by the law or the authorities, and it shall be within its discretion to deal with any case, in such manner as it thinks fit and expedient and it shall also be within its absolute discretion to spend and dispose of the moneys of the Association in any way that it thinks fit for the carrying out of the objects of the Association.

HONORARY TREASURER:—The Honorary Treasurer shall be authorised to receive all subscriptions and donations and other moneys on behalf of the Association and shall place them to the credit of the Association in a bank chosen by the Secretary and Treasurer in whose names the account shall jointly stand on behalf of the Association and who shall have power jointly to operate on the account.

B. G. HORNIMAN.

Honorary Secretary.

"Those wishing to join the Association should Communicate with the Honorary Secretary, "Bombay Chronicle" Office, Bombay or with the Provincial Secretary of their province.

The "Persia" Outrage. The Survivors.

BOMBAY, January 11.

Of the survivors of the ill-fated "Persia," those that landed at Alexandria are expected to arrive in Bombay on or about Tuesday, the 18th instant, by the "Medina," and those landed at Malta will be brought to Bombay by the following Mailsteamer, the "Kaiser-i-Hind".

The Marwari Vidyalaya.

BOMBAY, January 12.

H. E. Lord Willingdon opened on Tuesday evening the large building built by Marwari community of Bombay in Sandhurst Road for their Hindu school known as "Marwari Vidyalaya". It is a three storied structure and contains accommodation for 500 pupils. A large company of ladies and gentlemen was invited to take part in the ceremony. After formally opening the building His Excellency congratulated the Marwari community on the great step they had taken for the education of their young men. One lesson, he said, which the present war had taught them was the need of education in this country for it was owing to the want of education that there was inclination among the ignorant people to believe every falsehood, and believe all that was circulated in regard to the war. He also reminded the Marwari community that it was owing to the wonderful efficiency of the Imperial fleet that they had been able to trade without hindrance and asked them in return to help the Government by using their great influence and resources to the best interests of their fellow citizens of their country and of the Empire.

South India.

Coonoor Abduction Case.

COIMBATORE, January 11.

Mr. Ramaswamy Iyer, cross examined Miss Mary at some length and elicited the following: I must have forgotten to mention in the Lower Court that my step aunt Mrs. Pat Reilly visited Connemara. She came twice once in the evening. The second visit was a few days after the first. Mrs. Newman unlocked the door and let her in the bedroom. I told her I did not like staying there at all as I was badly treated, and I wanted to go home. She said nothing. She stayed about an hour and that was the only conversation. She had tea. On the second occasion she did not speak to me. I never saw a Police Sergeant come to Star Villa one day when Mrs. Newman was away, and I did not tell Inspector Wilkins. Even before I left Star Villa I was anxious to get away. I did not think it ladylike to appeal to the soldiers to get me away.

In the re-examination by Mr. Balakrishna Iyer witness said:—Mali Rungan did not speak English. The Doctor examined me in connection with the occurrence with Rungaswamy.

Miss Adolphine Reilly Examined.

Miss Adolphine Reilly examined by the Public Prosecutor deposed that her sister Marie was 18th last December. Violet Reilly stayed at the Cottage in April and May and after she left something was working on Marie's mind. Marie left home on the 11th August. Witness searched for her and getting no information went to Madras, Mysore and Bangalore. About the end of August the witness got Marie's address sent her by Mrs. Rencontre from Madras. On the 8th September the witness with the police rescued Marie from Mrs. Newman's. Mrs. Quinn was present on that occasion. The day after the rescue the witness and Marie went to apologise to Superintendent Lovelock. The witness gave details of the abduction. Marie told the witness that the accused had seduced her after the administration of drink by Mrs. Newman. After this Marie attempted to leave the Connemara, but Mrs. Newman took away her clothes and kept her in night dress. She was also locked in a godown for three days. On the 23rd September Mrs. Newman called on the witness and said "Take my word Marie will run away again". On the 24th the witness went to Walker's and the complaint was dictated partly by her and partly by Mr. Walker. On the 25th the witness first made mention of the rape to the Superintendent and the Inspector. She mentioned this to a priest before complaining.

Cross-examined by Mr. Eardley Norton she said:—Marie is dear to me and the confidence between us is complete. Marie left on two occasions unknown to the witness, the second time to Ootacamund over a little misunderstanding. Witness reported this to the Sub-Inspector. Witness did not remember receiving letter from Miss Blackwell intimating that Marie was in hospital nor did she reply stating that the hospital was the best place for her. Marie walked to Ootacamund with her luggage on that occasion. Witness did not enquire from cobbler regarding Marie but preferred to search for her in Madras, Bangalore and Mysore while the bird was sitting just round the bush. There was nothing in Marie's letter to Mrs. Deolost according to Mr. Rencontre's information that Marie's step aunt was foling with the man. Marie told witness that her

step aunt had come to Connemara twice. On the day of rescue witness spoke to Mr. Newman for five minutes in Mrs. Quinn's hearing. The Sub-Inspector opened the door without any difficulty and no key was necessary. Marie did not make the statement "I will not come home. You did not treat me well" Neither did witness reply "How can you tell such a lie. I did treat you well". On the day after rescue Marie went to Sims Park to apologise to the gentleman she had not injured. She smacked the Sub-Inspector but apologised to the Superintendent. Witness was not aware that Marie had just contradicted every word, but one in the statement she had made to Inspector. Witness was a Roman Catholic, went to confession and spoke truth. Marie confessed regularly. Two weeks after the 8th September between the 8th and the 22nd September Father Bechu called and conversed with Marie. Doctor Achutan examined Marie on the 9th September. He did not make a written report. No police or Magistrate ever asked if a doctor had examined Marie. Marie cannot speak a sentence of Tamil. Witness was not aware that Marie had written love letters to Rungan or that she solicited Rs. 70 or 80 from the accused or that she wrote to Cochin Raja's agent or any other letters to various people. The Court was sitting till 7-30 P. M. and the room was crowded a large crowd remaining outside to get a glimpse of Mr. Norton. Mr. Norton proceeds to Coonoor on Friday to make local inspection.

Before proceedings began to-day Rao Bahdur Balakrishna Iyer said, to the Judge that a false impression had got abroad that the letter published on Monday, and dictated by Mr. Norton to Marie Reilly was a genuine letter. Mr. Balakrishna Iyer asked that the defence should make a statement regarding that letter.

Mr. Norton said:—I am not going to make any statement of any sort about that letter.

His Honour remarked that it would be left to the press. His own impression was that it was a patched up letter.

Mr. Ramaswamy Iyengar then proceeded with cross-examination of Miss Adolphine Reilly.

Witness deposed:—I do not know Mrs. Newman except as a pupil in the convent. I did not ask Marie what was troubling her before abduction, nor why she was so friendly with Violet during her Ooty visit. Cecilia worked prior to 1912 with my parents. One of the dresses charged for by Mrs. Newman was put on by Marie on the day of rescue. I never gave Mrs. Newman cocoa, cakes or cabbages. When Mrs. Newman came to see me I did not rate her about her conduct to Marie. I do not remember using rod on Marie. I might have given her a tap on the back for forgetfulness. Mr. Lovelock came to Mr. Walker's office on the 24th while the complaint was being written. He asked us a few questions. I met him again by accident as I was leaving Mr. Walker's office. I gave him the complaint in a cover. He was accompanied by Inspector Wilkins.

Re-examined by the Public Prosecutor witness said:—I only thought Marie expected special treatment.

Miss Violet Reilly then entered the box and on the public Prosecutor asking if she was to be examined in camera the Court asked the witness if she wished to be examined in camera and on her expressing her wish to be so examined the Court was cleared.

Miss Violet Reilly's intimacy With Rungaswamy for 8 Years.

Violet Reilly after her statement in chief, in cross examination to Mr. Norton deposed:—I am 24. Intimacy with Rungaswamy was continued for 8 years. He said he was fond of me and I believed him. I was fond of him and willing to marry him although I knew he had a wife and two children. I would not lend myself to procure him a mistress to supplant myself. Materially as well as sentimentally I would not have assisted Rungaswamy to get another girl. In March and April I stayed at the Cottage. I honestly believed that Marie was entitled to a fair amount of her father's property. My suggestion regarding Marie's leaving her house was based on the fact that she was ill-treated and beaten by Adolphine. Terry is bully and rough with Marie. I suggested that Marie should work to help her on in the world. I told Rungaswamy she was unhappy and ill-treated at home. Witness then identified all letters in Marie's writing and continued:—I stayed at Alta Chambers, Ooty, till September continuously. I gave Marie an open invitation to Ooty, but made no appointment to meet at Craigmere nor did I meet her there. In June I met Marie casually in a rickshaw in Ooty. She had gone to Rungaswamy's brewery. Rungaswamy came and told me so and drove me in a car to her. I found her opposite to the brewery in a rickshaw. I walked up to her with Rungaswamy. I asked her why she had come to Rungaswamy. She said she did not want to return home. Rungaswamy told me Marie's presence that Marie wanted him to take her down to Madras, in his car. He told her to go home. I took her to Mr. Mitchell's.

The Murder of Mr. Priestly.

Head Constable and others Under Arrest.

LAHORE, January 11.

One Nur Mahomed Railway Head Constable, Lahore a tonga-driver and a few others are under arrest in connection with the murder of Mr. Priestly, late Manager of the Alliance Bank, Lahore.

Latest Telegrams.

LONDON, January 11.

PARIS.—The Montenegrin communique states that after desperate fighting the enemy occupied Turiak and we withdrew to positions left of Banitz.

The Montenegrin communique records continued desperate fighting on Ipek front where although the enemy has been repeatedly repulsed with enormous loss the Montenegrins have been obliged to evacuate Berane. The Austrian offensive failed against Rogors and Moikavatz but after retaking Turiak the Montenegrins were forced to retire to the left bank of the River Lim. The Austrians made a furious attack for several days on Mount Lovcen covered by warships and fort at Cattaro. They succeeded by the aid of gas in occupying Kuk and Rastatz. Fighting is proceeding.

బిటిమసామాజ్యనభ.

హైందవ ప్రాతినిధ్యము

మనసామాజ్య కానకసభా తీర్మానము.

II

నిన్నటికాగ్రహణమును ద్విటిమసామాజ్యనభయొక్క యుత్పత్తిని, తదభివృద్ధిని నివరించుచును. ఈసభ 1877 సంవత్సరమున అధినివేశమునకేముగా వారంభమయి, 1907 సంవత్సరమునాటికి యానక సామాజ్యనభవరములను గలిపించి, సామాజ్యనభానామమును బడసి, నిర్దిష్టసాంప్రదాయకార్యక్రమములను నేర్పరచుకొనెను. ఇది కేవలము సలహాసభగానే యుండవలయునుగాని, దీనికి కానకసభాకారముగాని కార్యనిర్వహణకారముగాని లేదు. అధినివేశపు మంత్రులను ఇంగ్లాండు ప్రధానమంత్రియొక్క నామకర్తవరముల కొరకును కలసి, సామాజ్యనివయములను చర్చించును. ఆనందర్పములలో నెవరికినోచివలుల వారు చెప్పవచ్చును. ఒకరియభిప్రాయమును మరొకరియభిప్రాయములను ఒకచో, సభలో అధిక సంఖ్యాకులు ఒకచర్చనీయాంశమునందు ఏకాభిప్రాయమై నను, భిన్నాభిప్రాయములను అప్పసంఖ్యాకులకు అది ప్రతిబంధకముగానేరదు. అయినను ఈ సభాలోచనలు జాత్రుగా నివ్వని యోజనములనిగాని, యిట్టి నిర్ధారక సమకారకపోయిన లోపములనిగాని తలంపరాదు. అధినివేశప్రభుత్వములయొక్క కార్యనిర్వహణమునకు భంగములేకుండునట్లుగా ఈ కట్టుబాటులు ఏర్పడినవిగాని, ప్రధానమంత్రియొద్ద అధినివేశమంత్రులు అను కలసి, చర్చించి, తీర్మానించిన సారాంశములు కేవలము ఫలదీపీనములు కావాలవు. ఒక్కనివయమున బిట్టిచెప్పకొనినచో ఈవిషయము వ్యక్తముకావలదు. అధినివేశపు ప్రభుత్వములు జవాబుదారీప్రభుత్వములని చెప్పియున్నాము. దీని యర్థము ఏమి? అధినివేశమంత్రులు ప్రధానమంత్రికి లక్ష్యములు వారికి వారితోమలుండు కలయబడి యుండును. వారిమూలమునచో, తప్పక జరగాలగును. మొత్తమున అధినివేశపు మంత్రులయొక్క అభిప్రాయములను, అభిప్రాయములను తర్జియి భాషించుటయును ప్రకాశింపజేయుటయును యిందుకు అందుచేత సామాజ్యనభాలోచనములందు ఒక అధినివేశపు మంత్రుల యేకీకరముక కార్యక్రమాలకు సమ్మతించెనని, ఈ కేరీయంబంబునకూడ తనసమ్మతిని వాదించుచును, తన వాదనమును కార్యకరముగా నెరవేర్చుకొనుటకు ఈ కేరీయమునందు అధిక సంఖ్యాకులబలములతోడుచుననియు నతనికి ప్రార్థనముండును. ఈ ప్రార్థనములను గొంచెముగాకపోయిన మరొకరితోతరమైన సామాజ్యనభ కార్యకరములనుకూడ మనకారి కాగలదని చెప్పవలసి వీలగుచున్నది. జవాబుదారీ ప్రభుత్వముల విషయముననే యాభిప్రాయములను సమ్మతించుటకు వీలగును. ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వము జవాబుదారీ ప్రభుత్వముకాదు. ప్రాతినిధ్యవర్ధిని కొలదిగనో గొప్పగనో మన దేశమునందుకూడ నుపయోగించబడుచున్నదిగాని, తేలికపాటి ప్రభుత్వమును స్వపరిపాలితముగా చేయునంతవరకు ఆపద్ధతి విజృంభించలేదు. మనరాజ్యాంగ కానకసభలో 27 మంది సభ్యులున్నారు. అయినను వీరిలో సగము మందియైనను తక్కినవారిని యుత్తముకాదు. అట్టి 12 మంది నుండినను, వారు అప్పసంఖ్యాక సంఘముల కీడుబడిని తగ్గేట ప్రాతినిధ్య వర్ధినితలన నెన్నుకొనబడినవారేగాని, జనసామాన్యమునకు ప్రాతినిధ్యముకాదు. మిగిలినవారందఱును ఏకీకరముక కరిమఖండధర్మియైన నెన్నుకొనబడుచున్నారు. మొట్టమొదట మనము ఏకీకరమోద్ద సభ్యత్వమునకో, గానిమంచాయితీ సభ్యత్వమునకో యెన్నికలు జరుపుచున్నాము. మనయెన్నిక, అనగా ప్రజాసామాన్యముయొక్క యెన్నిక యంతటితో తీరుచున్నది. ఈ లోకములోద్దల సభ్యులు కలసి, తాలూకా బోర్డు సభ్యులు, తాలూకా బోర్డుసభ్యులకలసి జిల్లాబోర్డుల సభ్యులను అట్లు బడిగానిర తరగతులవల కిండిసంఘము వారు నైసంఘసభ్యులను నెన్నుకొనచుండును. అంతయొకాని జిల్లాబోర్డుసభ్యుల కిని ప్రజాసామాన్యము యొక్క నియోజకాధికారమునకును ప్రత్యక్షసంబంధముమీదు లేదు. ఇతర దేశములలో నిట్లుకాదు. దేశపాలనా విధానమునంత ను తమచేతియొద్ద ప్రత్యక్షముగా పార్లమెంటు సభ్యులే ప్రజాసామాన్యముచే నెన్నుకొనబడుచున్నారు. ఈవర్తతిప్రత్యక్ష వర్తతియగుచున్నది. ఈవర్తతిని నడపవలయుననినచో, ఎన్నికలనమలులలో నియోజకమండల వాసులకు అప్పటిరాజకీయోజనములను తెలియజేయుటకు నివరించవచ్చుచున్నది.

సభ్యత్వమును సభింపించు పారమహానియును బహిరంగపరచి గానించి, తనకే ప్రజాసామాన్యములను ప్రజలు (వోట్లను) తిరిగి కరింప వలయును. ప్రత్యక్ష ప్రాతినిధ్యవర్ధిని సవరించిన మనదేశమునందు ఇట్టియనవరము కలుగకున్నది. వారికి వారు, వారికివారు అంచెంచెలుగా వరిమఖప్రాతినిధ్యముమీద ఎన్నికలు సాగుచుండుటచేత పాలనావిధానము ప్రజాసామాన్యమునకు జవాబుదారీకామండ నున్నది. అధినివేశములకును మనదేశమునకును ముఖ్యభేదమిదియే. మనది దేశపాలనావిధానప్రభుత్వము గుటచే, అధినివేశపు మంత్రులు ఆయాదేశములకు ప్రాతినిధ్యమును సల్పవలయు, మనదేశమునకు అట్టిపార్థకముగా ప్రాతినిధ్యమును సమ్మతించు కలయబడి కున్నది. ఈవిషయమునే మరొకరియభిప్రాయముగా బరికించితిమిని కేటపడగలము. మనపాలనావిధానము ముఖ్యముగా నెవరిచేతియందున్నది? ఇంగ్లాండులోని ఇండియాకార్యదర్శి హువములమిదబడిచేయు నైసురాయి యొక్కయు, వారిరాజ్యాంగ సభయందును మనదేశములయొక్క పాలనాధికారమున్నది. అనగా మనపాలనము ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమునారికి జవాబుదారులై యున్నాడు. ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమునా రిదివరకే తమ ప్రధానమంత్రిపూర్వకముగా సామాజ్యసభాసభ్యులగు నున్నారు. మనప్రభుత్వమునకు ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమునకుగూడ నుత్పత్తిస్థానము కట్టియే. కాని ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వము జవాబుదారీప్రభుత్వముగుటచే ఆపద్ధానమంత్రులయొక్క ప్రాతినిధ్యము పార్థకమునది; మనది దేశపాలనావిధానప్రభుత్వముగుటచే, సామాజ్య సభ్యత్వవర్ధిని మన ప్రభుత్వమునకు ఆసంభవమగుచున్నది. సామాజ్యసభ ముఖ్యముగా సామాజ్య వ్యవహారములందు స్వతంత్రిని ప్రసక్తిని బుచ్చుకొన గలగు ప్రభుత్వముల యొక్క సమావేశమగుటచే, అది జవాబుదారీ ప్రభుత్వముల కే ముత్తేకింపబడినటులు మనాంశవలయును. ఇట్టి సభలో హిందూదేశ ప్రాతినిధి చేర్చుకొనబడవచ్చునా, మనదా మన సంకల్పమున హిందూదేశ ప్రభుత్వముయొక్క "తామకు" ఎట్టి అనువిషయము నిర్ణయము కావలసి యున్నది. తామకు నిర్ణయించిగాని, సామాజ్యసభ్యత్వము హిందూదేశమునకు నచ్చునా, రాదా యనిచియును ముందువాస్తవమునకు వారము.

పరికాధిపతుల సంఘము

సాంప్రదాయవిధులు.

- గత నెల 31 వ తేదీ కాన్పుల మీటింగులో వామోదింపబడినవి.
1. ఇండియా వెస్ట్ అసోసియేషను అని ఈసంఘమునకుపేరు.
 2. ఉద్దేశములు:—దేశములోని మద్రాసుల పరికాధిపతులు సంపాదకులు మున్నగువారి హక్కుస్వాతంత్ర్యములను అక్రమ పరిపాలన కానకములనుండి కాపాడుట, తరస్కర రక్షణ సహాయమునర్చుకొనుట ఆదిగాగల కార్యములు.
 3. సభ్యత్వము:—రిజిస్టరుకాబడిన వార్తాపత్రిక, మేగజీన్లు పత్రికామొదలగువాటి అధిపతులు సంపాదకులు (బిటిమ ఇండియాలోని మద్రాసుల అధికారుల మేనేజరు—వీరిలో నెవ్వరేని సభ్యులుగ నుండవచ్చును. వీరి తాలూకు మద్రాసు వార్తాపత్రికలన్న రాష్ట్రముయొక్క రాష్ట్రీయసంఘము వారి నిధారము ఉండవలయును.
 4. చందా:—తరి మొదల సానునకు ఆధునక్షము 10 రూపాయలు చందా నియ్యవలెను. దరఖాస్తుతోగూడ 10 రూపాయలపంపవలయును. ప్రతి పానునచందా జనరీ 1 తేదీకి చెల్లించవలయును. ఈ తేదీ గడచిన మూడుమాసములలోను చందా నియ్యని సభ్యుడు సభ్యత్వమునుండి తొలగింపబడును.
 5. కాన్పులు:—సంఘమువారి వ్యాపారములన్నియు నొక పరిపాలక సంఘము చక్కచేయుచుండును. ఒక్కొక్క రాష్ట్రమునకు ఆరుగురు సభ్యుల చొప్పున పరిపాలక సంఘమునందురు. మొగి డెంటు మైగు మొగి డెంటు మున్నగు ఉద్యోగుల నేర్పరచుకొనుటకు పరిపాలక సంఘము వారి కధికారముగలదు. ఈ ఉద్యోగులయందు పరిపాలక సంఘసభ్యులైన నుండవలయును. లేదా వారి యచ్చవచ్చిన సంఘసభ్యులుగూడ నీ యుద్యోగులను నియమింపవచ్చును సంఘసంఘావళిమనలై 80-12-15 తేదీని ఏర్పరచబడిన కమిటీ సభ్యులు ప్రస్తుతమునకు కాన్పులగు నుండవచ్చును.

- సంఘసభ్యులు సమావేశమై కొన్నికాన్పులు నేర్పరచుకరకు ఇచ్చటి పరిపాలకసంఘము అయిపోయెను. మారన కరి పాలకసంఘ మెప్పు డేర్పాటుచేయుచునదియు ప్రస్తుత పరి పాలకసంఘమువారు ముందుటి గానియుండు, అప్పటి నుండియు ఏటేట నొక కొత్త పరిపాలకసంఘ మేర్పరచబడును.
6. సంఘసభ్యుల కార్మికసమావేశము:— ఏ టేట సంఘసభ్యుల సమావేశ మొకటి జరుగును. సమావేశ మొక్కడ జరుగునదియు, ఎప్పుడు జరుగునదియు పరిపాలక సంఘమువారు తీర్మానించును. గౌరవకార్యదర్శి ఈసమావేశమును సభ్యులకు రెండువారములముందుగ తెలియజేయును. పరి పాలక సంఘమువారి కార్యములతోచివల సాంఘసభ్యుల నంకరు సమావేశ మొక్కటకు వారికి హక్కుగలదు. కాని ఇట్టిసమావేశము జరుగు లేదని నెలరోజులకులవనగా కార్యదర్శి సభ్యులందరి కార్మికమును దెలియబరచి యుండవలెను. సభ్యులలో నెవ్వరైన నిట్టి సమావేశమును జరిగింపవారికి హక్కుగలదు. సమావేశమున సభ్యుల లిఖితపూర్వక అనుమతి వీల జడనై కార్యదర్శికి తెలియబడినచో ఆతడు సభ్యుల ప్రత్యేక సభక రావించును.
7. కార్యనిర్వహణ సంఘము:— కార్యనిర్వహణ సంఘము చేరే యండును. ఈసంఘమునకు మొగి డెంటు మైగు మొగి డెంటు పరిపాలక సంఘరాష్ట్రీయసభ్యులలో నొక్కొక్కడూను, సభ్యులుగనుండురు. కార్యదర్శి, కెక్రిటరీ (ట్రెజరరు, అసిస్టెంటు కెక్రిటరీ సంఘమున కనధికార సభ్యులు. కెక్రిటరీ సభ్యులవండు అధికారములన్నియు వీరికి కలవు. సంఘసభ్యులు కార్యనిర్వహణ సంఘసమావేశమునకువిచ్చేయు మండపమును.
- రాష్ట్రీయ సంఘములు:— పరిపాలకసంఘమునకు రాష్ట్రీయముండి పంపబడు ప్రాతినిధులూ రాష్ట్రీయసంఘ సభ్యులు. రాష్ట్రీయవ్యవహారముల చక్కచేయుటకు సంఘ గౌరవకార్యదర్శి నుత్తర ప్రభుత్వముల జరుపుచుండు నొక కార్యదర్శిని రాష్ట్రీయసంఘమువారు నేర్పరచుకొనవలెను. ఇట్లు వ్యవహారము నడిపించుటకు కార్యనిర్వహణ, పరి పాలకసంఘసభయందు ఆధునక్షము 5, 10 మంది సభ్యులైన నుండవలెను.
- పరిపాలకసంఘ, కార్యనిర్వహణముల అధికారములు, ఆగత్యమైనచో ఉత్తర ప్రభుత్వముల మూలమున పరిపాలక కార్యనిర్వహణ సంఘముల వ్యవహారము నడపించుటకు కార్యదర్శి కార్యనిర్వహణము యొక్క మున్దాను ప్రత్యేకసభ జరుపక మూడు సంఘసభ్యులయొక్క మున్దాను ప్రాత మూలమున బుచ్చుకొను సధికార ముతలి కొనగలయును. పర్యవ సానియుల నీ తరువారమునకు ములలో సంఘసభ్యులకు గాని పరిపాలకసంఘమునకు గాని కార్యనిర్వహణ సంఘము అనకు గాని తెలియజేయవలెను. కానకములు, అధికారుల సంఘసభ్యుల కొనకప్పు ఆపకపులవారు పరిపాలక సంఘమునకు దెలియజేసికొనినచో వాటినిచివారిందు హక్కుమై వివరింపబడి సంఘమువారికి కేసులతిర్మానమునకు పరిపాలక సంఘమువారు స్వస్వతంత్రులు. సంఘముయొక్క ప్రత్యమును వెల్లించుటయును వారెవరికి జవాబుదారులకాదు.
- (ట్రెజరరు:—సంఘమున కొనకు చందాను, విరాళములు సంఘమువారి తరపున నీ యుద్యోగిని బుచ్చుకొనెను. ఈధనము సంఘము తరపున కెక్రిటరీ ట్రెజరరుల ఎచ్చుకొను బ్యాంకింగ్ నిలబజేయుచుండును. సామ్య బ్యాంకింగ్ కేసులుగాని తీయుట గాని ఇతరుల కలసి చేయవలయును.
- వి. జి. హర్షి మను,
- ఆనరరీ కెక్రిటరీ.
- సంఘములో భేదలముగొనినవారు ఆనరరీ కెక్రిటరీ (బొంబయి క్రాంతి కార్యాలయము, బొంబాయి) గారికి గాని, లేదా రాష్ట్రీయ కార్యదర్శికి గాని తెలియజేయవలెను.
- వజ్రముల దిగుమతి
- 15-3-1915 తేదీ నుండి ఆంగ్లదేశమునందు క్రమముల నెవరును విడిగా ఈదేశమునకు తెప్పించుకొనగూడదు. క్రమములు చెక్కినవారికిగలను తెప్పించుకొనవచ్చును. అటులక్రమముల విడిగా తెప్పించుకొనదలచిన వారు రాష్ట్రీయవారితములవారిలై నెచ్చుచొను క్రమములవ్యాపార సంఘమువారి ముద్రతో వానిని బిచ్చుచు పార్శ్వబద్ధారా తెప్పించుకొనవలెను. కాన ఆతేదీ నుండి మున్ను తెప్పించుకొన గౌరవవారు దొరతము వారి అనుమతి: బడసినగాని తెప్పించుకొనగూడదు. దొరతము వారు లై నెచ్చులను ధారాళముగా నిచ్చవలెను.

శరీర వ్యాయామము

రామమూర్తి నాయుడుగారి యువవ్యాసము.

[ఒక విశేషము కథనం]

బళ్ళారి జనవరి 10.—ప్రొఫెసరు కోడిరామమూర్తి గారు మా పట్టణమునకు వచ్చి 4 వ తేదీనుండి వరకు 5 దినములు తమ శిష్యాబలమును మా ప్రభుత్వ కళాశాలలో గావించిరి.

రామమూర్తి గారి యువవ్యాసము.

మిత్రులందరినీ యాహ్వానముగా ప్రొఫెసరు గారిని 8 వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు కోలావలం వేంకటరావుగారి పురమునందు శరీర వ్యాయామమును గురించి ఆసక్తిగా నుపన్యసించిరి. వ్యవస్థాపక సులభముగా గ్రహించుకొనుటకు వీలగుట్లు వాయును గూడ ఆంధ్రీయన నుపన్యసించిరి. ప్రొఫెసరు వారాంధ్రీయ వారాంధ్రీభాషలో నుపన్యసించుటయే విప్లవకర్తయ్యెను. ఆంధ్రీయ ప్రచారములోని శీతములలో చాలాకాలము వీరు సంచారముచేయుట చేతను, తాము సంచరించిన దేశములో హిందూస్థానీ భాషయే ముఖ్యముగా వాడబడుచున్నందునను, ఉపవ్యాసమునందక్కడక్కడ హిందూస్థానీ భాషను వాడుచు వచ్చిరి. ఇతర విషయములలో మన రామమూర్తిగారు పండితులైనను, కాకపోయినను శరీర సంబంధమైన విషయములలో మాత్రము వారు పండితులై పేరు విప్లవకర్తలైరి.

శరీరకాస్త్రము.

వ్యాయామమును గురించి తెలిసికొనుటకు పూర్వము, శరీరకాస్త్రమును గురించియు తత్వకాస్త్రమును గురించియు మనము చక్కగా తెలిసికొనవలయునని వాయును గూడ చెప్పిరి. అనయములకూడిక వాని యుత్పత్తి, అవిచ్ఛేదము కార్యవిధానము, వాని నభివృద్ధి చేయు మార్గము మొదలగు విషయములను శరీరకాస్త్రము బోధించుచున్నది. శరీర, తత్వకాస్త్ర భాషములు కొంచెమైనను లేనిదే వ్యాయామవిషయము నేర్చుకొనుట కనుకూలంపను.

ఆరోగ్యము.

మన మేలమీదనుపనియున్నను మనము ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనవలయును. ఆరోగ్యమునకు మితభోజనము, మిత నిద్ర వ్యాయామ ముఖ్యములు. మన వారీ సంకతి యొగియు, మనకు చేయుచున్నాడు. ఇందులకు మనకు మనమే అవకాశము చేసికొనిన వారముగురున్నాము. ఇంతేకాదు. రాబోవు సంకతికి వాడ అవకాశము చేయుచున్నాడు. ఆరోగ్యసంతులన సంతాపము ఆరోగ్యరంతులగు నుండును. మహాభారతములోని ఉపపాదవుల కథయే దీనికి తార్కాణము.

సాధారణముగ గ్రామవాసులు. దృఢకాములుగను, ఆరోగ్యరంతులగు నుండును. నరనాగిశలమయి పేరు నెట్లు కొన్న నగరవాసులు ఆయుర్వేదపద్ధతినిగాని, వ్యాయామ పద్ధతినిగాని అజలంబింపకున్నారు. ప్రాంతకాలమున ఏ కాపీనీలో త్రాగి కట్టచేత బట్టుకొని నాటుకడుగులు పీకారు నెల్ల కచ్చిన మాత్రమున వది వ్యాయామము కాలాలను.

వ్యాయామము మూడు విధములగు నాడును గాదు చెప్పిరి. విద్యాగంధములే మొదలువాడు చేయు కసాత్తు, విద్యా రంతులచేయు వ్యాయామము వైద్యము తెలిసిన విద్యార్థులచేయు సాధనములని త్రివిధములు. మొదలువాడు ఒక సంవత్సరములో సంపాదించగలిగిన బలమును, విద్యా వంతుడారు నెలలో సంపాదించగలుగుననియు దానినే వైద్యుడు మూడు నెలలో గడించుననియు వీరు వాదించిరి.

దృఢ చిత్తము

వ్యాయామము చేయువప్పుడు దృఢచిత్తము యుండవలయును. ఏకాగ్రచిత్తతలేనే ప్రయోజనముండదు. ఒక కన్యక వాడు ప్రార్థననుండి సాయంకాలము వరకు బయలుపడి గల సమృద్ధి నెత్తి కొట్టుచుండినను వాని దృష్టి యంతయు, తాను చేయుచున్న కొరతలన్ని మిదనేగాని, అనయముల మిద సంధించున వాడు యథాప్రకారముగానే యుండును. చతుర చిత్తముండనాడన వీరు దృఢించిరి. చతుర చిత్తమును వ్యాయామముచేయుచు దేగాక ప్రతికారములను వికర్షించవలయును. విద్యార్థులకు దైవము బలవంతుడైనను చతుర చిత్తమైన, యెడల ప్రయోజనముండదు. బాల్యవివాహములు, ఆరోగ్య భంగములకు పేరు పునుగులని చెప్పివచ్చును. యెడల యొప్పునకు వుండును మనస్సునకు కలిగిన ప్రహ్వచూర్ణ, వానప్రస్థ, గృహస్థ, సన్యాసాశ్రమములనుగాని, కాల్యకర్మకర్మములనుగాని యెవరును సరిగా పరిగ

నిండుటలేదు. మనమెంత యింద్రుడు పలుకెడుగల వారమై యున్నయెడల వంత ఆరోగ్యరంతులుగాను, జ్ఞాపక శక్తి గల వారుగా నుండును.

యోగాభ్యాసము.

తమ వా యోగాభ్యాస విషయమును వాయును యోగమును గురించి ముచ్చటించిరి. ఒకానొకప్పుడు ధౌవధ మనకు లాంగని వ్యాధి వ్యాధియముగను, లాంగరచ్చును, తామిమమును అనేక వోట్ల పరీక్షించితిమనియు, బల్లారి పురమునందైనను కోనుటండిన తమ మెంబడినచ్చిన యెడల తామే వాటిభ్యుండును భరించి 15 దినములలో వాగుచేసి పంపగలమనియు వాయును వారించిరి. వారి స్వార్థత్యాగమును, శరోపకారపారీక్షలను మన మెంతయు కొనియాడవలసియున్నది.

మన గింపు

గది సంవత్సరములకుండలు నూచిన బల్లారికి మరల కన్యకాగ్రమునకును, ఉపవ్యాసించుటకు అవకాశమిచ్చి మిత్ర మండలివారిని యభివందించిన తరువాత వాయునుగాదు తమ యువవ్యాసమును మాగించిరి. పిమ్మట ఫించను పుచ్చుకొనిన తహశీలుదారు ఉంతకల్లు కృష్ణరావుగారు లేచి, భారతాని గ్రంథములలో ఫించనాదులబలంబుల వర్ణించుట అతిశయోక్తులని వాదించుచుండిన నవనాగిరెట్లకు, మన రామమూర్తిగారు క్షతియై వారి వాదమును ఖండించుట కవకాశమును గలిగించిరి. ప్రతిపక్షములకు దున్నులని తెచ్చిపెట్టిన అవకాశమును వారికి వారే ఉపసంహరించుకొనునట్లుచేసి దేశమునకంతో యువకారమును గలగజేసిరియు, నుడిగిరి.

రామమూర్తి గారు రిక్కడనుండి వరోన్ పేటకుపోయి హంపి ట్లెత్రియొడ దర్శించితిమ వారయడర్శమునకుపోవుదురు.

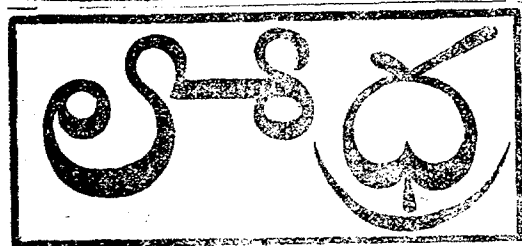
మాననప్రపు దావా.

అలహాబాదు హైకోర్టులో నీదావా విచారణకువచ్చి నది. మర్నంటుదొర మమూరిలో దాక్టరుగానుండి వెన్నను పుచ్చుకొనినను. ఇతడు యమూరేలుపేయర్ల సంఘమునకు అధ్యక్షుడుగా నుండెను. అప్పుడతడు మమూరిదారి మ్యూనిసిపాలిటీలకు ఎలెక్ట్రిక్ ఇంజనీరుగానుండిన బెజువోరనుగూర్చి మాననప్రపు వ్రాతల వ్రాసిన ని బెజువోర మమూరి సబుజ్జికోర్టులో మూడు వాడు చేసెను. మమూరి మ్యూనిసిపాలిటీలో మర్నంటు దొరచేసిన ప్రసంగమునకును కాస్తా లొలిటును పత్రికకును మమూరి అడ్వోకేట్లెజురు పత్రికకును వ్రాసిన వాతలకును మేమేమగా మూడు వాడు చేయబడినవి ఆదావాలను అలహాబాదు హైకోర్టుకు గాని మరాఠుపూరుజిల్లా జడ్జికోర్టుకు గాని మార్చించవలెనని మర్నంటు దొర హైకోర్టువారికి విన్నవించుకొనినను. బెజువోరకు మమూరి మ్యూనిసిపాలిటీ వారు మ్యూనిసిపాలిటీ హాయి విడిచి గానిచ్చిరి. మ్యూనిసిపాలిటీ సొమ్మును న్యాయపరచి ఆయందొరమును కాపురముండుటకు కూలముగ మార్చుచున్నాడు. కాన నేను చేసిన ప్రసంగమున మాననప్రపులేదు. మాననప్రపులేదని రుజువు పరుచు కొనుటకు మమూరి మ్యూనిసిపాలిటీలోని సభ్యుల లోపలను గూడ నేను నెల్లడి చేయవలసియున్నది. ఎక్స్త్రికల ఇంజనీరు సి. ఫిషు గారిని పరీక్షించుటకు ఆంగ్ల దేశము కలంపు ఏర్పరచ కలసిరి నేనుబుజ్జికోర్టుకి విన్నవింపగా వారు గాకరించి నేనులేలుపేయర్ల సంఘమునకధ్యక్షుడనాగున్నాను. ఆసంఘముయొక్క రివ్యూచి విచారణకు పూర్వమే గాలించుటకు సబుజ్జి గారు ప్రతికర్తుల కనుమతి నొసంగిరి. ఆ రికార్డును వారి కోర్టులో నుంచుకొనిరి. కాన నేను ప్రతివాదమును చేయుటకు నాకాధారములు లేవు. అనుమర్చుటదొర విన్నవించెను మర్నంటు దొర నూద నిచటివారికి పగముండుట. కనకాశములేదు కాన మర్నంటుదొర బెజువోర విన్నవించెను హైకోర్టువారు మర్నంటు దొరవిజ్ఞాపమును త్రొక్కివదిరి.

కాకి నుటకేసు:—11-వ తేదీ విచారించబడిన సాక్షులలో సి. డబ్లియం కాంపు. మేజరు యన్ సి హ్యూజు గార్లు ముఖ్యులు. 1915 సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల వరకును వారీకేసును కట్టబడుచుండెను. ఆకారణమున ఎవ్వరైనను లోనికి రా నవకాశముండెడిది. తానే చాలనుండి బంగాలీలవాదినిననియు వాని తరిమివేయుచుండెడి వాడనియు మేజరు గారు తెలియబరచిరి. కేసులో దాఖలుచేయబడిన పత్రముల కాంక్షుగారు ధృవపరచిరి. అనంతరమున మరి కొంత సాక్షులు రికార్డుచేయుటకు. ఈకేసును మరల విచారణజరుపెను. ఫిర్యాదులపత్రము సాక్షులు మున్నగునవంతయు ఈకేసుతో ముగియునని వారనుకొనుచున్నాడు.

సమ్యక్ సభాత్ ఉత్సాహ్

వీరు 1866 సం॥ డిసెంబరు నెలలో ఉత్సాహి హత ప్రాంతమునది చాపాజిల్లా యందు జననమొందిరి. వీరు పూర్వము నుప్పొంగిద్దమగు ఖుర్రేష్ ఖుటుంబములోనివారు. మహమ్మదు మహమ్మదు మతవ్యాప్తి చేయుచు దేశములకు దేశముల జయించునపుడు, ఈవంశమువారు తనవారితోను వాడినెరుంచి, చాలకాలముపోరాడి, తుదకు వారిపాలనము జేరిరి. వీరు రాష్ట్రమునందు పర్యటించు నెత్తెట్లంటుపద్ధతిని నడపివ్యాప్తి నహించిన మాలవీషఖాత్ ఆలీఖానుగారు వాక్ గారికి సితామహంబగుదురు. వాక్ గారు మొట్టమొదట పారశీక భాషలో ప్రెస్సును కరిగిన వ్యాసుచేసి పాట్నా కాలేజియొక్క పాఠశాలలో జేరిరి (1878) చిన్నతనమునుండియు వీరికి ఇస్లామికు చరిత్రములని అభివది యొక్కవట. 1884 సం॥లో వీరు మెట్రిక్యులేషను పరీక్షయందు జయమందిరి. పిమ్మట పాట్నా కళాశాలలో జేరి మహమ్మదిని రెండేండ్లు జదివరి. కాని యంతలో ఇంగ్లాండుబోయి చతుర ఖుద్ది ప్రవీణులకులన అంతటిలో చదువుచునని వేసి పరీక్షయొత్తకులయొద్దములనుచేయ మొదలు నెట్లెరు. కాని వీరి సంకతులు ఆ యుద్ధమునకు నిత్యకొనక పోవుటచే, పాట్నా నగరమున వదిలి 1887 సంవత్సరమున లక్నో నగరములో కానింగు కళాశాలకుబోయి, యచట ఉర్దూభాషలో చిన్న చిన్న పద్యములకు గీతములను వ్రాసి యుర్దూపత్రికలకు బంపుచుండిరి. ఆ సంవత్సరములోనే యుత్తర హిందూస్థానమునందలి ముఖ్యపట్టణముల నన్నిటికి బోయిచూచిరి. మరుచటి సంవత్సరములో విదేశ ప్రయాణమునకు గడంగెను. ఉడలో జేరువరకు వాక్ గారివద్ద 70 రూపములకంటె దబ్బడిలేదట. ఆయోడ పుణ్యక్షేత్ర యాత్రయొడ యకుటచే ఏడవవద్దగి అచటినుండి ఇంగ్లాండు జేరుకొనుటకు వలసిన ధనమును బంపుడని యింటిగద్ద తంవారలకు తంబింపెను. దైవానగ్రహము కలన నెట్లెరులో 1888 నెల 20 వకు 15 లేదేకలండను జేరుకొనెను. అచట మిడిలు పెంపెలులో జేరి భాగ్యుల పరీక్షయొక్క తాదాప్రదయ్యెను. వీరు లండనులో నున్నపుడు అంతాహన్-ఇ-ఇస్లామియాను మహమ్మదియసంఘము స్థాపించిరి. ఇప్పుటికిని నిదర్శనము పాన్-ఇ-ఇస్లామిక్ సంఘమును పేరునబరుగుచున్నది. వీరు మనదేశమునకు వచ్చిపిమ్మట బంకిపురములో వ్యాపకాది యుద్వ్యగమును వారంభించిరి (1891). కాని 1892 సం॥లోనే ఆయోధ్యా నగరమునకు డిప్యూటీ మసనముగా నియమింపబడుటకులన అచటకుబోయి 1896 వరకు ఆ యుద్వ్యగము సంచించిరి. కాని వారికి సందుండుట తృప్తి కరముగ లేదు. వారి కధ్యక్షత్వములను నింతకంటె ప్రభావంజముగా నెరవేర్చవలయునని ఉత్సాహమునెట్టి వారి మనసును బాధించుచుండెను. ఉద్వ్యగ బంధములున్నప్పుడు అందులకు నిలుండవలసిగానెను. కావున 1896 సంవత్సరమున వీరు మసనము యుద్వ్యగమునకు రాజీనామా నిచ్చిరి. తిరిగి వ్యాపకాది జేవనమునకు గడంగరి పిమ్మట వీరు తన జన్మ స్థానమగు చాప్రా మునిసిపాలిటీకి అధ్యక్షుడుగా నుండిరి ఆ మునిసిపలు సంఘమునకు విశేష కారమును జేరిరి. వీరికి కీర్తి తెచ్చినవిషయ మింకను ముందున్నది. 1906 సం॥ డిక్టేటరుగమునందుకొందల మసల్యములతో అధికారోపక్రమమును ప్రతిదానిబలపరచుటకును, కాంగ్రెసు సలహాలో ప్రతిదానిని నిరసించుటకును అయి యొక రాజకీయసంఘము నెలకొల్పినెంది. ఈ దుర్మయపునాటను విశేషాదన వాక్ గారి మృదయకంఠ మిట్టిదని వివరింపలేము. మొదటినుండియు వీరివిద్యా సాంప్రదాయములబట్టి యెనను, వీరి అనుభవజ్ఞానమును బట్టియెనను వీరు దారపట్టుచునవారు. సంకుచిత పద్ధతులనువో వీరికి వైకడవు. కావున వీరును వీరి సహచారులు మాన్యు ఇమాను గారునకులసి ప్రేమ సంఘమును త్రొక్కి పుచ్చి ఆఖిలభారత మహమ్మదియసంఘము నొకదాని స్థాపించిరి. వీరి యాదార్యము కాఖిలమితినిగూడ వాటికి మహమ్మదియలకు ప్రత్యేక సాగిలినిధ్యపు మాక్కులు గూడ వను సంకరముగూడ వాయెను. 1910-1912 సం॥లో వీరు సామ్రాజ్య కాప-నిర్మాణ సభ్యులుగానుండిరి. అపుడు వీరి యాదార్యముయొక్క సౌజన్యముగూడ విదితయ్యెను. అంతవరకును వీరు తీర్మానులనియు అవేశపాధ్యులనియు చెప్పకొనుచుండిరి. కాననసభలో వీరు భూపేంద్రీభాధ వాగుగాంసనావాసము చేతను గోకలే గారి సహవాసముచేతను భావోద్వేగముచుట్టాల్పకొని, సహేతుక వాని యనియు, శిరోధారక పత్రములలో వాదించు చేస పొందెను. మహమ్మదియలకు, హిందువులకు భారతమాతకు బుట్టిన యేకోదనులనియు వారికి ఆరోగ్య విభేదములు లేవు సుగ్రంబులు గావించు వీరు సదా బోధించుచున్నాడు. మొన్నను బొంబయలో జరిగిన అఖిలభారత మహమ్మదిక్కి సభాధ్యక్షులుగానుండి వీరిచ్చిన యువవ్యాసమే ఈ యుత్తమగుణంబులగు తార్కాణము.

గర్భాశయ రోగనివారణి:— శ్రీలక్ష్మి గణపతి

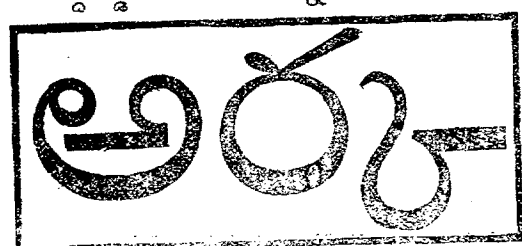
ముత్యాల బహిష్టి కావంతులు, ఆకాలబహిష్టి, మైల బాన్సి గాను, తక్కువ గానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంతాపహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూలికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్కటాధ్యక్షులను కరుణించు.

వెదబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహ ప్రణమలు, ముఖసంకటములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును ఇచ్చును.

వెదబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

జ్వర నివారణి బుడ్డి 1-కి రు 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద బోషధశాల, 9, బందరువీధి, మద్రాసు.

బ్రాంచి: సికింద్రాబాద్ & నెల్లూరు.

నిరుద్ధ భారతము

ఇందు మూలమాదిగల పుట్టుకడ మున్నగునవి చక్కగ పరిపలదినవి.

పుష్ప వేణి	0-౧౦-౦
వీరమతి	0-౧౦-౦
బాలవితంతు విలాపం	0-౪-౦
సరస రసాయనము	0-౪-౦
రాజలేఖ (నవల)	0-3-౦
లలిత (నవల)	0-3-౦
జ్యోవదీదేవి	0-3-౦

మంగిపూడి వేంకటేశ్వర, పిప్పర, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీమదాంధ్ర బహుమతి

[చదవకావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదమనిమిది పురాణములలో నిదియుకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామములతో బోదినది? మనుజుల నీతి మొదలగు నెట్లుండే? కల భేదములేలకలిగి? ధర్మము లెప్పుడెట్లు మార్పు పొందె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లున్నమాటో? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నది. వరకురామచరిత్రము, శగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే బ్రపంచ నీతిగతులు ముండెట్లుండెనని యూహించి సీతపరివలన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నది. గొప్పవారి గ్రంథములై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నాయి. శ్రేణిమిగుల సులభము. మంచికాగితములపై ముద్రింపబడి నిందు క్యాళిగొల్పెండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు తెల 4-0-0 ఆత్మకృత్యులకి 5-0-0 కర్పణ జేతే. వలయువారి చిరునామాపై వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, తెలంగాణంధీరుడు, మున్సిసిపల్ హైస్కూలు, కడప

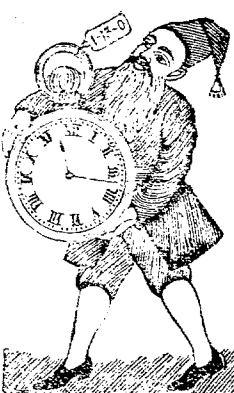
స్వీడన్లో తయారుచేయబడిన యాదిగువ కనుబడిన బడియున్న జోడుతుపాకుల మార్కుగల నిప్పుపెట్టెలను తెప్పించుకొనుడు. బజారులో దొరుకగల వాటిలో మంచిది. ప్రతి పదిపెట్టెలకును రెండుపెట్టెలయందు రెండు 5 రూపాయల నోటు పెట్టబడియున్నది.

తుపాకి మందుగుండ్లు వగయిరా సామానుల ధరలను దెబ్బ పట్టి కొరత వ్రాయుడు. ఎస్. పి. సారథి అండు కంపెనీ, 81, వై. నాగబాబు రోడ్డు, మద్రాసు.

మకరసంక్రమణ బహుమతి

జేబుగడియారము రు. 1-13-0. ఈ జేబుగడియారము నిది వజ్రం 8-8-0 తెలకు అమ్ముచుంటిమి. వీరసాధ లండనును కొని యానందితురనియు, మా కంపెనీ పేరు ఎల్ల రకు తెలియనియు నుజ్జేలింపి అర్ధ తెలకగా 1-18-0కు విక్రయించెదము. ఇది చూచుటకు సాగుగ చిన్నదిగ నుండును. 5 సంముల గ్యారంటీయిత్తుము. తెలుగు నవలలు. 1. చీలా ౧-౦-౦, 2. యశోదర ౧-౧౦-౦, 3. మిత్రకోహం ౦-౮-౦, 4. సహాధరవాంధ ౦-౪-౦, 5. మనోరమ ౦-౧౦-౦, 6. జగదేశ్వరంధ ౦-౧౦-౦, 7. కోదండ ప్రభావము ౦-౨-౦. నా. మునుస్వామి మొదలియూర్, 6, వెంకటేశ మేష్ట్రవీధి, మద్రాసు.

మహామహాపాథ్యాయ బ్రహ్మశ్రీ కొక్కండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయువా రీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసికొనవలెను.

- 1 బిల్వేశ్వరీయము 2-౦-౦
- 2 కాక్కండ మాహాకృత్యము ౦-౧౦-౦
- 3 సింహచల యాత్ర ౦-౪-౦
- 4 గోదావరి వర్ణనము ౦-౪-౦
- 5 నయోగి దీక్షితచరిత్రము ౦-౪-౦
- 6 వరకాసురవిజయ వ్యాయోగము ౦-౪-౦

కొక్కండ కుమారనరసింహం, (281) రాజమహేంద్రవరము.

మోటారుబండి నడపుట

మోటారుబండ్లను ఆతిసులభముగా నడుపునిపుణులైన నం పూర్ణముగ శిష్యులైన గోరవారు మాకు తెలుపవలయును. డి. మోటారు హైరింగు కంపెనీ, [టిలిఫోన్ నెం 886.] 13, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

అంబరు అగరు వత్తులు

ఉత్కృష్టమైనవి ప్రసిద్ధమైనవి ధర శేరు 1-కి సహా రూ. 1-0-0 2-0-0 3-0-0 4-0-0 మానిక శేరు 1-కి దప్పమువత్తులు 2కి, నన్నవి 350,400 జే భీమారావు స్వదేశీ పెర్ఫ్యూమరీ వర్కుస్, శ్రీనివాసమందిరము రోడ్డు, బెంగళూరు సిటీ, (Phon 341).

THE HOTEL CLARENCE, GOLD MEDALISTS.

BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers. Book your orders for Xmas & New year Cakes early; Our Decorations and Ornaments special this Year Xmas toys and Fancy Boxes for presentation are for sale. Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.

నల్లనవత్సరాది సంచిక

వేక్కుండ ప్రకటనలకై సకాలమున వ్రాసి కొనకుండుటచే గతసంచికలయందు వారి ప్రకటనలు ప్రచురించుటకు వలనుపడ కుండెను. ఈసంచిక త్వరలో వెలువడనున్నది గాన ప్రకటనలు బంక నెంచిన వారు వెంటనే వ్రాసికొన వలయును. (ప్రకటన కాళాభ్యుత్థుడు)

కొలిబంతులు.

“ది యూనియన్ బ్రాండ్”

అష్టభాగములగు నందు కట్టించి నోలుబంతి అందమయిన యాకృతిగలదిగా నుండును. సర్వము రు 12-0-0.

డి “లింగు”

విశేషముగ పొగడగన్నది. బహుకాలము పనిచేయుటకును ఆకారము మాత్సర్య జేడకుండుటకును పూర్వీ యియ్యగలము. మొత్తము రు. 11-8-0

విలియం పిల్లాక్స్ “మెర్సి గ్రాండ్” కొలిబంతు

కొలిబంతులను బాదుకొనగలగూ విశేషముగానుండుటకుండున్నది గొప్పరకపుబంతిగూ మేల్తెనరకము. బహుకాలము పనిచేయుటకు. శ్రేణి బిట్టలయందునది సేగవంతముగ పడెదము. 1899 లగాయకు అంతిగృహీయజీలయం గువయోగింపబడుచున్నది మొత్తము రు. 15-8-0

మార్టిన్ అండు పీజింగ్ “డబ్బు” కొలిబంతులు

[మంచిబ్రాండ్ చర్యలు]

నీరు పోరనివిద్యుత్కరకములతో ఉత్తమోత్తమ మయినవి. ఎంత రుద్దకాలమునయినను అట్లుగాదుకట్టదు. బసు వెక్కుడు. చివుకు చివుకున వెక్కురుచుండగలవు. ఫిష్బోన్లనీతి భేదములకు “డబ్బు” చర్యములు లోనుగావు. మొత్తము రు. 14-8-0

మాడ్డుకువారి “అడ్రెస్” రిఫరెన్స్ రుల్లెట్ పులు

అట్లుగానుండుపుడు సాధారణముగా ఉపయోగింపబడుచున్న చక్కనిపాదము, విశేష కాలము పనిచేయును. అందముగా నుండును. పూర్వీ యియ్యగలము. అలాంటి మొదలు అలాంటి 12 వరకు ప్రాధికారి “పేటెంటు గోల్డ్ వెల్ట్” 2 1/2 అడుగులు X 8 అడుగులు. తొండు జేయబడినగోగువారలతో గోలం వెల్ట్. మొత్తము రు. 8-8-0.

వైకేసరు అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్, మద్రాసు.

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము

అంధ్రవచనము

ఈపుస్తకమునందు మొత్తము 115 పటములున్నవి. ఇందు అతిసుందరమైన పటములు చేయబడ్డవి. కొన్ని ప్రకృతి మిగిలి పొందుటవల్ల శిథిలములలోనే వ్రాసి రేఖించుకొనవలయును. బాల, అయోధ్యాకాండములు గంపానుల కాగితములు కాళిగోత్రంబు గిట్టుపేరు ౧ సంపుటం రంగుటములు 3-౮-౦ అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు గంపానుల కాగితము కాళిగోత్రంబు ౧ సంపుటం రంగుటములు ౪-౮-౦ యుద్ధకాండము మూడు భాగములు 3౪ పటములు 3-౮-౦ లైబ్రరీయేడిషన్, గంపానుల కాగితములైన మంచి అచ్చు మేలైన కాళిగోత్రంబు బాల, అయోధ్యా కాండములు చేరి ౧ సంపుటము ౫-౦-౦ డిప్. అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాం. చేరి ౧ సం. ౫-౮-౦ డిప్. యుద్ధకాండము మూడుభా. చేరి ౧ సంపుట ౪-౮-౦ శ్రీరామకాలనిర్ణయము ౦-౮-౦ (235) ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అంధ్రకో, ఆనందముద్రాలయాధికారులు మదరాసు.

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని భాగస్వామి గాను తరిపేయదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచుకో యేయగలము యేయేపనులచేయుకో అని చెడిపోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాచుంకముల వల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ కొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్నమెంటువారివద్దనుంచి లైసెన్సు యిప్పించి పంపబడును, యిందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును. క్లాసు జనవరి నెల మొదటివారమున ప్రారంభింపబడును. రాదలచినవిద్యార్థులు దిసంబర నెల 31 తేది లోపల 10 రూపాయలు అడ్వాన్సుగా సంపుకొని తనకోకస్థానమును నిలుపుకొనవలయును. పాఠశాలవిద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు ఛావోసంగబడును. ఈ క్రింద నుడవారింపువారికి వ్రాసికొనుడు. (41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు. Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

24 జనరల్ పీటర్సన్ రోడ్డు మాంట్యురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు. మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపువిధానమును, బోధనాభ్యాసముల గలపబడును. ప్రత్యేక గమనిక:- పాఠశాలవిద్యార్థులకు ఉచితముగవసతియూ, భోజనాదికములూ ను ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతి నెల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభ భుజును, తయారైన వైశాకరికి 2 ఫాక్సు చేయబడును. స్వల్ప సంఖ్యయే దీసికొనబడును. మేనేజరు గారికి వ్రాసికొనవలెను.

శ్రేష్ఠమయిన డోదువత్తులు

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include అంబరకట్టులు, జవ్వడి, పునుగు, కస్తూరి, కన్నీరు.

విలియం అండు కో, చామరాజపేట, బెంగళూరు సిటీ

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపచరిత్రములు చక్కని శైలిలో వర్ణింపబడినవి. వారి చిత్రపటములు గూడ గలవు. ఇట్టి గ్రంథ మిదివఱ క్కాంధ్రమున మఱియొకటి లేదు. కల రేఖలు టైండు 0-12-0 కాళిగోత్రంబు 1-0-0 శ్రీ కృష్ణదేవరాయని చిత్రపట ముచితము. వలయువారు:- శ్రీపాద నుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, 7, తంబుకెట్టిపేరి, మదరాసు.

ప్రతాప కస్తూరిమాతలు

యిది మంచి కస్తూరిదేర్పి చేయబడినది. సువాసన గలదు. అశీర్వము, వాయున, జ్వరము, నన్ని పాతము, దగ్గు, బలులు, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి బలము నిచ్చును. 200 మా. సీసా 1-1-0 కు 0-4-0 (డబ్బెడ 2-8-0.) ఆయుర్వేదసమాజ్, పొందూరు, గుంటూరుజిల్లా.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది. గ్రంథకర్త:- గా. హరినర్సోత్తమరావు, ఎం. ఏ. శైలిసులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశరుసుము లేదు. సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము. వలయువారు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (27) 145, కాంపిధి, మదరాసు అని వ్రాయుడు

రాక్షసనామసంవత్సర బహుమతి

చెయ్యి గడియారము రూ. 1-15-0. ఇది కరలో విక్రయించినది రూ. 8-14-0. ఇంత పొర క్రయము గల చెయ్యిగడియారమున్న మా కంపెనీ పేరు ప్రఖ్యాతి చెయ్యవలెనని ఈ నెల ఆ ఖరలో గలెప్పించుకొనువారికి రూ 1-15-0 యివ్వబడును. ఈ గడియారము మాపుకు సాగునుగాను చిన్నదిగాను ఉండును. 5 సంవత్సరముల గ్యారంటి యివ్వబడును. వేలు వేలు విక్రయము. రానువాచ్ కంపెనీ, నెం. 8 ఇదర్రప్పకొవ్వపేరి, మదరాసు

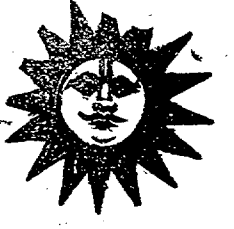

గోరోజనము తులం ౧కి 2-౦-౦ కుంకుమపువ్వు తులం ౧-కి రూ. 2-0-0. కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 30-0-0 అచ్చుతాంబూలు డిప్. 7, తంబుకెట్టిపేరి మదరాసు.

ప్రకటన.

కృష్ణా మోటారు కర్మను కంపెనీవారు ఏలూరు తింతలపూడి రోడ్డుమీదను కర్మయోగికుల ఉపయోగముకొరకు యేర్పర్యబోవుచున్న పెద్ద మోటారుకార్లను ఈ నెలలో నడిపించుటకు చాలా ప్రయత్నము చేసితిమి. చెన్నపట్నములో ఈ నుధ్య తరిసిన అపరిమితపు కర్మములకు కార్లకు చేయు రంగులు అరకను న్యూ వార్షికు చేయుటకు వీలుకానంతవఱకు మొదట ఎర్పాటుచేసికొన్న దినములకు పని ప్రారంభించుటకు అధ్యంతరము కలిగి విల్లను ఏలూరుకు బంపించుటకు వీలు కలిగినది. కాదు. ఇట్టి సీతిలో ఆ రోడ్డు ప్రక్క ను నుండే ధర్మాజిగూడెము గ్రామ సమీపములో ఉండు టోటాగేటు కంట్రాక్టరు మోటారుబళ్ళు నడవడమువల్ల తనకు నష్టము వస్తుందని భీతి దావా చెప్తానని శ్రీ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారికి నోటీసు ఇచ్చినట్లున్నా అందువల్లను మాకు లయినన్న ఇవ్వకుండా అగిపోయినట్లున్నా సదరు టోటాగేటు కంట్రాక్టరుకు అని భక్తి అన్న అయిన ధర్మాజిగూడెము గ్రామ సమీపము వాడుక చేయుచున్నట్లున్నా వింటున్నాము. ఘోరకపించిన బ్రిటిషు రాజ్య పరి పాలనలో ప్రజలకు ఉపయోగములకొరకు ఏర్పరచి చట్టములలో అట్టి అధ్యంతరములు వకరివల్ల చరియొకరు చేయు మంచి పనులకు కలుగ నేరవు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మానవద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమాక్కిను గమనింపుడు. కరస్పాండ్లెన్న మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:- ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ. (53) 21, హమ్మంపేరి, బొంబాయి.

సర్వరోగ కుతారము. ఈ క్రింద కనబడిన మందును కాలజేద భేదములేక అబాలవృద్ధులకు శ్రీపురుష తిరువురును నేపించిన ఎప్పుడును నిరోగులుగ నుండగలరు. మననమంజరి మూలము. 40 గల డబ్బిక్రయము రూ 1-0-0 రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ (188) 20 చీనాబజార్ రోడ్డు మదరాసు.

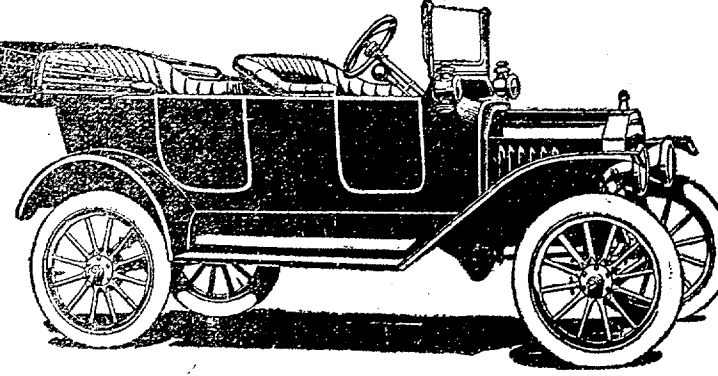
ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం! ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశిష్ట విశేషములను అనేకకావ్యములలోనుండి గ్రహించి అక్కడేనుమున గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతిమనుష్యుడును అవశ్యముగా జరుగవలయును. ఈపుస్తకమునకు మెలేడు. రచాలాఖ్యులేడు. వైద్యశాస్త్రి మ: శివంకర్ గోవింద్, తంకనిగ్రహ కౌషధాలయము, 157 బ్రాడ్వే, 98 మాంటురోడ్డు, మదరాసు.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి

5 గురు కూర్చుండుటకు వీలైనది.

పై కప్పు మడుసీసరు ముందుండు ఎలక్ట్రిక్కుదీపములు, బిగులు, స్పీడ్ మీటరు, వనిముట్లు సహా వెల రు. 2600 లు.

ఈ బండిని ముఖ్యముగా కొనవలెను. ఏలన దిన వది అందరికిని గూడ నుపయోగించును. ప్రత్యక్షము సానుగ్రహితో ప్రబీలులకు పనివాండ్రులకు నీబండ్లు చేయింపబడినవి. ఈ బండ్లు చాలావేరిక చాలాచున్నిక గలవిగాను వీరికి మరాయత్తులవచ్చు చాలతక్కువ. ఈ క్లుబు అగ్నిపరితృప్తేనీ ఈబండ్లకు పక్కా గొడిరి ఆడక్కుచాల బలమైందిగాని చాల వేరి తేనదిగాన విలంబమొచ్చు. గవంతులకు వాడుకచున్న మోటారు

బండ్లలో ఫోర్టుబండ్లు సగపాటుకన్న మెచ్చుగా నున్నవి. ఈబండ్లకు మీరు వెట్టుబడి వెట్టిసామ్యం తయు సద్దినియోగమే. ఈబండ్లమీద ప్రవంచమం దన్ని వేగములలోను శ్రయాణము చేయవచ్చును. కాన దీనిని ఇవ్వడే కొనుడు. ఈ నె 20 యవ లేదీ వాటికి 80 బండ్లు స్టీరులో వచ్చును. పిమ్మట ఆకాభంగము కలుగకుండ ముండుగనే మాకు వ్రాయుడు.

మావిలాసము:- ఓక్సు అండు కంపెనీ, మదరాసు.